Влада — Радам!

Голос України

Газета Верховної Ради України ◆ № 112 (362) ◆ Середа, 17 червня 1992 року ◆ Ціна 2 крб.

Почім черешенька, бабусю? Та що ви, ми ж не в Америці, хоча б червінця скиньте, за сорок віддасте ж? Два кіло за долар? А навіщо він вам? Онучці? Допомагає, кажете. А знаєте, що кісточкові продавати нині не можна, указ такий є? Вам дозволили? За сотню? І багато продали? Ооо!.. Але ж це не долари. Вони зелененькі, а ці кольорові. Ахриканець дав, чорний? Беріть краще наші, українські, люди знаєте які, надають польських старих грошей, а онука ще й насварить. Було вже? Тяжко, тяжко...

Тухлі? Жінці? Вона ж такі не носить. Двічі до війни взували? Але вони ж тепер модниці, італійських хочуть. Голі, голі, зовсім сором втратили. Нема на них його, нема. Але ж і безневинно скільки покарали... Працювали, було, боялися поважали. І ракету запустили, і армія...

Дожилися. Завтра посуд винесете? Прийду. І светер? З Польщі? З турків? Продались, продались.

Ні, Премера не зняли. Крутить. Не дає. Ну дай Боже вам, дякую за черешеньку. Покращає. Скоро...

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.



Читайте в номері

7 ЇХ РОЗШУКУЄ... «ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ»

У наступному випуску

КРИМСЬКА ТРАГЕДІЯ

У Президії Верховної Ради України

На засіданні Президії Верховної Ради України, яке відбулося 15 червня, обговорено питання про організацію подальшої роботи Верховної Ради України.

Передбачено до кінця червня розглянути на пленарних засіданнях ряд дуже важливих питань, зокрема, проект нової Конституції (Основного Закону) України, проекти Закону про республіканський бюджет на 1992 рік, державні програми приватизації майна державних підприємств та державної програми демонополізації економіки.

Протягом цього тижня намічено обговорити на сесії також проекти законів про приватизацію державного житлового фонду, про спеціальні економічні зони, про державний внутрішній борг України, про об'єднання громадян та інші, внести зміни і доповнення до окремих діючих законодавчих актів.

Прийнято Заяву Президії Верховної Ради України про взаємини в Українській православній церкві, яку буде надруковано в пресі.

Розглянуто також інші питання державного життя України і прийнято відповідні рішення.

Вів засідання Голова Верховної Ради України І. С. Плющ.

Заява Президії Верховної Ради України

Проведення Собору Української православної церкви у Харкові під керівництвом митрополита Харківського і Богодухівського Никодима і вибори на ньому нового Предстоятеля УПЦ, що сталося при підтримці Московської патріархії, призвело до чварів та конфліктних ситуацій в середовищі Української православної церкви.

Українська держава не втручається у справи церкви, але і не дозволяє діяти всупереч Статуту того чи іншого релігійного об'єднання, зареєстрованого у відповідності з чинним законодавством України.

Рада у справах релігій при Кабінеті Міністрів України, вивчивши правомірність Харківського Собору УПЦ, визначила, що він проведений з порушеннями Статуту Української православної церкви, а тому його рішення не можуть бути визнаними.

Президія Верховної Ради України закликає духовенство і мирян УПЦ виявити зваженість, не ускладнювати й так доволі напруженої релігійної обстановки в Україні, пам'ятати про миротворчу функцію церкви — виховання віруючих в дусі братерства і єдності. Ми висловлюємо сподівання, що верховні душпастирі УПЦ дійдуть злагоди й замирення, покажуть приклад високої патріотичної і християнської відповідальності за долю народу України.

Київ
15 червня 1992 року

УРЯД ПОДАЄ ДОПОМОГУ

Кабінет Міністрів України розпорядився надати фінансову допомогу Запорізькій обласній державній адміністрації в сумі 110 млн. крб. для придбання обладнання міської телефонної станції, будівництва об'єктів водопостачання в м. Мелітополі, хірургічного корпусу районної лікарні в м. Пологах, завершення будівництва телефонної станції в смт Михайлівці та очисних споруд у м. Запоріжжі.

Сумській обласній державній адміністрації виділяється 15 млн. крб. для ремонту і будівництва об'єктів комунального господарства і соціально-культурного призначення в м. Глухові.

Близько 72 млн. крб. одержить київська міська державна адміністрація — на придбання тролейбусів та будівництво автобусного парку.

На потреби, пов'язані з благоустроєм, реконструкцією комунальних мереж і житлового фонду Канева та завершенням розробки генерального плану розвитку міста, Черкаській обласній адміністрації буде передано 7 млн. карбованців.

ЯРМАРОК товарів народного споживання, виготовлених руками вихованців профтехучилищ Харкова, проведено в міському парку культури і відпочинку імені М. Горького. Примітно те, що він привернув увагу насамперед місцевих бізнесменів. Чимало пропозицій про співробітництво одержали майбутні майстри з ПТУ № 20, 45, 12 і 44, які виробляють у своїх майстернях і гуртках технічної творчості, а також під час практики на виробництві домашні меблі, дорослий і дитячий одяг, різне взуття. Зароблені на ярмарку кошти підуть у фонд розвитку місцевих ПТУ.

НА МЕДИЧНИЙ факультет оголосив прийом Сумський фізико-технологічний інститут. Професію лікаря тут здобуватимуть сто п'ятдесят студентів. Для їх навчання створено спеціальний комплекс. Технічний профіль вузу — на користь охорони здоров'я: передбачено поглиблене вивчення сучасної медичної техніки, її розробка, вдосконалення методів діагностики. У майбутньому цей інститут вирішено реорганізувати в університет, де відкриються також економічний і юридичний факультети.

СХОЖЕ, у недалекому майбутньому українські фірми будуть оснащені найсучаснішою комп'ютерною технікою, якість якої не поступиться перед американською продукцією. Вирішення цієї проблеми взяли на себе співробітники одеського науково-виробничого об'єднання «Харчопромавтоматика» та їх американські партнери із всесвітньовідомої фірми «IBM». По контракту, підписаному нещодавно між ними, американська сторона буде поставляти комплектуючі, а одесити — здійснювати їх складання.

Актуально

А що за повістками?

Суперечливі повідомлення надходять із зони боїв у Нагірному Карабасі. Згідно з інформацією із Баку, азербайджанські формування закріплюються на позиціях, відбитих у вірмен під час недавнього наступу в Шаумянівському районі.

У свою чергу представник Міністерства оборони Вірменії Арутюнян заявив, що вірменські сили самооборони зупинили натиск азербайджанців у Мардакертському районі на півночі НКР, знищивши при цьому п'ять танків та сім бронетранспортерів противника.

Як стало відомо, парламент Вірменії обговорює обстановку в Нагірному Карабасі. Загальну мобілізацію у республіці поки що не оголошено, але деякі військові запасу вже отримали повістки з військкоматів.

Обережно з вогнем

Образливою для суверенної й незалежної Грузії назвав голова Держради республіки Шеварднадзе заяву лідера російського парламенту Хасбулатова про можливе втручання Росії в південноосетинський конфлікт. За словами Шеварднадзе, виступ Голови Верховної Ради Росії — ще один смолоскип, якого піднесено до діжки з порохом. Він також додав, що заява Хасбулатова ллє воду на млин екстремізму незалежно від того, у який одяг він вбраний.

Довіртеся нам

Усі спроби зупинити інфляцію у Росії марні доти, доки не буде вирішено фінансову кризу в решті країн карбованцевої зони, заявив російський міністр зовнішньоекономічних зв'язків Авен. Він повідомив, що зростання інфляції у Російській Федерації становить 20 відсотків щомісячно. На думку Авена, щоб зупинити інфляційні процеси, необхідно надати російському уряду повний контроль над карбованцевою зоною у межах СНД.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

Парламентська хроніка

ЧИ «СВІТИТЬ» ДЕПУТАТАМ ВІДПУСТКА?

Ранкове засідання 16 червня

Вшанувавши хвилиною мовчання пам'ять тих людей, чиє життя обірвала трагедія на шахті «Суходільська-Східна» і висловивши співчуття сім'ям та рідним загиблих і потерпілих, Верховна Рада України приступила до розгляду змін і доповнень щодо питань, які заплановано обговорити протягом наступних трьох тижнів на пленарних засіданнях. Однак уже з перших хвилин парламентарії вирішили підтвердити своє звання народних обранців. І розпочали виступи з обговорення проблеми, яка звалилася на наші голови наче сніг серед літа. Тобто повели мову про підвищення цін на продукти харчування. Проте, забігаючи наперед, можна твердити, як на мене, що з цього «великого грому» буде «малий дощ». Бо ми вже не вперше стикаємося з ситуацією, коли наш уряд ставить «вільних громадян вільної України» перед фактом, копіюючи при цьому політику Москви. І хоча народний депутат Федір Свідерський запропонував Верховній Раді не йти на літні вакації доти, доки не піде у відставку Прем'єр-міністр та не буде реорганізовано роботу Верховної Ради, надії на виконання першого пункту цієї «програми-мінімум» дуже ілюзорні. Тим більше, коли згадати слова глави уряду, які прозвучали напередодні у програмі Українського телебачення. Вітольд Павлович підкреслив, що міняти сьогодні уряд — це рівнозначно заміні пілота під час польоту літака. Шкода лише що Прем'єр-міністр вважає нашу економіку літаком, у той час, як вона більше нагадує воза у трясовині та ще й без тягла.



Не залишили поза увагою депутати і нову державну адміністрацію. Особливо ту, яка працює у районах, вказавши на її безініціативність та непрофесіоналізм, згадали і проблему Чорноморського флоту та його розпродаж промосковськими структурами.

Проект Закону про природно-заповідний фонд України, розглянутий у другому читанні, пройшов, так би мовити, без істотних зауважень з боку депутатів. І здавалось би, миролюбний настрій парламентаріїв дасть можливість без особливих проблем вирішити й інші питання, винесені на ранкове засідання. Та коли розпочалося затвердження кандидатур до складу постійних комісій Верховної Ради, народні обранці раптом вирішили проявити «характер» і успішно завалили кандидатури народних депутатів Миколи Поровського, Віктора Сичова та Генріха Алтуняна, яких Президія Верховної Ради рекомендувала до складу постійної Комісії з питань оборони і державної безпеки.

До помітних подій на ранковому засіданні можна віднести і промову народного депутата Олександра Мороза, який, судячи з його виступу, разом з однодумцями перейшов у ряди опозиції до існуючої влади. Тільки навряд чи соціалістам вдасться здійснити те, чого досягли їхні ідейні й духовні попередники 1917 року. Коли, скориставшись економічними труднощами та озброївшись популістськими гаслами, маузерами і гвинтівками, вони здійснили жовтневий переворот. Все-таки 70-річний свід проживання в тоталітарній державі, напевне, у багатьох відбив бажання ще раз попастися на вудочку соціальної демагогії.

Василь ТУГЛУК.

Фото Миколи КОЗЛОВСЬКОГО.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО НАЦІОНАЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ З ПИТАНЬ РОЗЗБРОЄННЯ

З метою забезпечення інтересів України у сфері роззброєння та контролю над озброєнням **постановляю:**

1. Створити Національний комітет України з питань роззброєння.

2. Визначити, що основними завданнями Національного комітету України з питань роззброєння є:

міжвідомча координація робіт з питань підготовки рекомендацій щодо визначення, погодження та коригування напрямів зовнішньополітичної діяльності України в галузі міжнародної безпеки і роззброєння та контролю над озброєнням;

контроль за реалізацією угод у галузі міжнародної безпеки і роззброєння, учасником яких є Україна;

здійснення заходів щодо забезпечення виконання зобов'язань України, пов'язаних з інспекційною діяльністю, відповідно до угод у галузі міжнародної безпеки і роззброєння на території України та поза її межами.

3. Призначити ТАРАСЮКА Бориса Івановича — заступника Міністра закордонних справ України — Головою Національного комітету України з питань роззброєння.

4. Голові Національного комітету України з питань роззброєння подати у місячний строк на розгляд Кабінету Міністрів України проект Положення про цей Комітет та пропозиції щодо структури і штатної чисельності його апарату.

5. Кабінету Міністрів України вирішити питання матеріально-технічного і фінансового забезпечення Національного комітету України з питань роззброєння.

**Президент України
Л. КРАВЧУК**

м. Київ
15 червня 1992 року

РОЗПОРЯДЖЕННЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

ПРО ПРОГРАМУ РОЗВИТКУ АВІАЦІЙНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ

З метою розвитку авіаційної промисловості в умовах незалежної України, забезпечення власних потреб в авіаційній техніці та виходу на світовий ринок на базі науково-виробничого потенціалу підприємств оборонних та інших галузей промисловості

Кабінету Міністрів України:

1) у двотижневий строк зробити експертний висновок щодо запропонованого Міністерством машинобудування, військово-промислового комплексу і конверсії України, Міністерством оборони України, Авіаційним науково-технічним комплексом імені О. К. Антонова, Київським авіаційним виробничим об'єднанням, Харківським авіаційним виробничим об'єднанням і виробничим об'єднанням «Південмаш-завод», Запорізьким виробничим об'єднанням «Мотор-Січ» та Запорізьким моторобудівним конструкторським бюро «Прогрес» проекту Програми розвитку авіаційної промисловості України та подати на розгляд Президентові України.

При цьому слід виходити з того, що Програма повинна передбачати заходи щодо організаційного, фінансового і матеріально-технічного забезпечення її виконання, зокрема:

— розробку та виробництво в Україні сучасних конкурентоспроможних на світовому ринку транспортних і пасажирських літаків, а також вертольотів;

— організацію серійного виробництва цієї авіаційної техніки з залученням по кооперації українських підприємств оборонних та інших галузей промисловості; забезпечення будівництва, реконструкції та введення в дію необхідних виробничих потужностей;

— чіткі характеристики і строки виконання етапів робіт, склад учасників Програми та можливість внесення у разі необхідності відповідних уточнень до цих показників;

— виділення на період виконання Програми бюджетних асигнувань та валютних коштів на проведення дослідно-конструкторських робіт, капітальне будівництво, реконструкцію та придбання відповідного устаткування, а також необхідних матеріальних ресурсів;

— включення до державного замовлення завдань на розробку та виробництво авіаційної техніки, а також виділення матеріальних ресурсів заводам-виготовлювачам комплектуючих виробів;

— можливість закупівлі за кордоном бортових комплексів, комплектуючих виробів і матеріалів на літаки та двигуни до організації їх виробництва в Україні;

— визначення головного підприємства з питань координації дослідно-конструкторських робіт у галузі літакобудування, що проводяться на підприємствах України;

2) розглянути на міжурядовому рівні з Російською Федерацією питання про механізм фінансування робіт по створенню і серійному виробництву пасажирських літаків Ту-334 на Київському авіаційному виробничому об'єднанні;

3) передбачити, поряд з бюджетним фінансуванням Програми, створення додаткових джерел для її реалізації.

З цією метою розглянути питання про можливість надання АНТК імені О. К. Антонова в безстрокове користування літаків для комерційної експлуатації, а також продажу на експорт літаків Ан-124;

4) вивчити пропозиції АНТК імені О. К. Антонова та інших виробничих об'єднань щодо створення фірми «Антонов» по розробці, серійному виробництву та сервісному обслуговуванню авіаційної техніки.

**Президент України
Л. КРАВЧУК**

м. Київ
15 червня 1992 року

Освіта

ПРАВО... ЗА СІМОМА ПЕЧАТЯМИ

Як відомо, останнім часом був розроблений і прийнятий цілий пакет законодавчих актів, що повинні зрушити з місця проблеми вдосконалення системи освіти України. І хоча серед них є такі важливі нормативні акти, як Закон України «Про освіту» та Концепція розвитку національної вищої освіти України, у практичному вирішенні проблем, що зокрема стосуються вдосконалення освіти юридичної, нічого не змінилось.

А саме їй належить важлива роль у формуванні ставлення до права не лише студентів, а й учнівської молоді. Це поряд з високою законодавчою технікою та якістю законів, наявністю чіткого механізму реалізації є основою вирішення проблеми верховенства закону. Так, нині, на жаль, законодавча система України недосконала. Є в ній і прогалини, і суперечності, є застарілі норми і норми дефектні в техніко-юридичному значенні. Іноді приймаються важливі рішення на рівні вищого законодавчого органу країни, а потім виявляються їх конституційна упущеність чи суперечливість, тоді вносяться зміни до Основного Закону, вводяться до юридичного лексикону нові поняття, а до державного апарату — посади, і лише потім вивчається їх статус та необхідність взагалі (так, до речі, було з інститутом державних міністрів).

Така ситуація, зрозуміло, є не тільки перешкодою для нормального функціонування державно-правових інститутів, а і для формування поваги до права, передусім у молоді. Тому для кожного сьогодні зрозуміла необхідність кардинального переосмислення та вдосконалення правової системи України.

Наведемо як приклад деякі дані соціологічного дослідження, нещодавно проведеного Інститутом держави і права АН України на правовому відділенні історичного факультету Київського державного педагогічного інституту імені М. П. Драгоманова (як відомо, саме там готують майбутніх учителів права в школі). Серед причин низької правової культури громадян та зростання правопорушень було названо:

— незнання законів (65 %),

— недосконалість законів (15 %),

— зростання цін на продукти споживання (20 %).

Майже всі студенти в найближчі п'ять років не покладають ніяких надій на скорочення злочинності в країні. І хоча 79 відсотків вважають, що в незалежній державі проблема боротьби із злочинністю вирішується більш успішно, проте всі студенти визнають недостатньою юридичну інформацію, яку вони отримують, а більше половини впевнені в необхідності виділення спеціального каналу радіо- і телетрансляції сесій Верховної Ради України (хоча б тих, на яких йде слухання та прийняття нових законодавчих актів).

Досі в Україні немає єдиної науково обгрунтованої програми викладання правових дисциплін у вузах. Це стосується як правових відділень, так і читання курсу з основ права. До 1991 року ми користувалися програмою, розробленою у Москві.

Сьогодні кожен викладач складає таку програму на свій власний розсуд, що негативно позначається на результативності засвоєння матеріалу. До речі, наведемо такий цікавий факт. Ще у грудні 1917 року Центральна Рада розглядала проект закону про тимчасове шкільне правління. Одним з пунктів було встановлення особливого контролю секретаріату освіти за затвердженням планів та програм, в тому числі і в школах, що були підпорядковані правничому відомству[1].

Наступною, вкрай невідкладною проблемою є видання підручників з окремих галузей права України, зокрема такого узагальнюючого підручника, як «Теорія та історія держави і права України». Не можуть похвалитися наявністю підручників більшість галузевих дисциплін (приємні винятки — трудове, кримінальне). А ці підручники, що є в бібліотеках, написані на основі загальносоюзного законодавства, що вже не діє. Як може студент вивчати, наприклад, Конституцію України, коли наша держава не знайде змоги надрукувати її після стількох внесених змін, хоча б в кількості, необхідній для службового користування? Ми вже і не говоримо про те, що вона повинна бути не тільки в кожній установі, а й сім'ї (не варто згадувати про низові ланки влади, де не можуть розібратися, куди яку зміну вклеїти). Розуміючи скрутну ситуацію з папером, технікою друкування, з моменту передачі рукопису до видавництва минає щонайменше три роки, ми не ставимо видання українських підручників за самоціль. Вважаємо: не варто доводити, що будь-яка державність немислима без вивчення принципів її організації і функціонування рідною мовою. Закон про мови України діє вже декілька років, проте його втілення в правовій сфері неможливе без детального і професійного відпрацювання основних термінологічних значень та визначень. Однак зусиль лише наукових працівників у справі підготовки та видання підручників замало. Практика свідчить, що на друкування їх витрачається і сил, і часу більше, ніж на написання. Тому вважаємо, що ця проблема може вирішитись лише шляхом розробки державної програми розвитку національної освіти і науки. Зазначимо, до речі, що науковці інституту вже сьогодні готові до написання декількох галузевих правових посібників. Невідкладним нашим завданням має стати забезпечення майбутніх практиків науковою базою.

Світлана БОБРОВНИК,
кандидат юридичних наук, науковий співробітник Інституту держави і права АН України;

Наталя ОНИЩЕНКО,
кандидат юридичних наук, старший науковий співробітник Інституту держави і права АН України.

[1] Народна воля. — 1917, 11 грудня.

Життя Рад

ВЧАТЬСЯ ВЧЕНІ ЇСТИ ХЛІБ ПЕКУЧИЙ

Здавалося б, у поінформованості і компетентності народним обранцям не відмовиш. Маю на увазі депутатів обласних, міських і районних Рад. Переконатися в цьому мав я не одну нагоду, відвідуючи сесійні засідання депутатських корпусів різних рівнів Дніпропетровщини. І щиро дивувався, дізнаючись, що обласна Рада раз у раз влаштовує навчальні семінари або короткочасні курси, усілякі консультації, ділові ігри, «круглі столи» і навіть науково-практичні конференції для місцевих депутатів. Навіщо? Чи не стара це оргзвичка намарних старань створювати враження кипучої діяльності, користі від якої — як кіт наплакав?

От і вирішив врешті-решт з'ясувати, як усе це розуміти та сприймати?

— Давайте міркувати разом,— пропонує голова Дніпропетровської обласної Ради Віктор Богатир.— Довкола відбуваються непрості, суперечливі економічні та політичні перетворення і реформи, й кому-кому, а депутатам у вирі карколомних подій заплутатися, розгубитися чи, тим паче, втратити орієнтири просто недопустимо. З другого боку, новотворення, пов'язані зі становленням ринкових відносин та розбудовою демократії і національної державності, супроводжуються нелегкими випробуваннями і часом обтяжливими для багатьох верств населення соціальними наслідками. Наші ж Ради першими покликані захищати інтереси виборців і нести відповідальність за помірковану, послідовність законотворчої політики на рівні місцевого та регіонального самоврядування. Звідси високі вимоги до рішень, які приймають депутати, до їх готовності приймати ці рішення компетентно, аргументовано, продумано й спрогнозовано. Тут мусиш володіти неабиякими знаннями. Постійно вчитися в цій ситуації — не забаганка, а потреба.

І далі Віктор Богатир пояснив: мова йде не про елементарне засвоєння — «зазубрення» матеріалу, хоч і без цього не обходиться. У Дніпропетровську діє інститут гуманітарних та економічних проблем і його факультет ринкових відносин та підприємництва. Депутати тут опановують тонкощі бізнесу, менеджменту, маркетингу і т. д. Інститут відкрив також парламентський факультет, слухачі якого вивчають стан місцевої економіки, весь спектр місцевих соціальних проблем — аж до вміння формулювати та висловлювати свої думки, терпимо дискутувати й сперечатися, слухати аргументи інших. А на семінарах, зустрічаючись з провідними спеціалістами чи керівниками різних галузей і служб області, міст та районів, депутати нагромаджують, акумулюють знання про свій регіон, а також різні точки зору. Щоб завжди бути на висоті, коли доведеться голосувати за певне рішення або напрацьовувати певну програму в масштабах області чи свого округу. Тут бачення позицій не нав'язують — вчать усьому, як воно є. У Дніпропетровську депутати уже встигли переконатися (за неповних два роки — півтора десятка семінарів і не менше інших занять переважно «прикладного» характеру), що, перефразовуючи відоме прислів'я, справді корисно і вченим вчитися їсти хліб печений, депутатський же хліб нині й поготів нелегкий, швидше пекучий.

— Наприклад,— розповідає Віктор Богатир,— слухали ми на сесії план соціального та економічного розвитку області. Вперше за багато років голосували не формально, і вперше прийняли вельми кваліфіковане, обгрунтоване, наскільки це було можливо в нинішніх умовах, рішення, яке допомагає області уникати надмірних потрясінь. А все тому, що напередодні сесії депутати зустрічалися за «круглим столом» з ученими, керівниками планових і фінансових органів, представниками як нових ділових кіл, так і традиційних. Коротше, вислухали всіх. Після сутичок, баталій та інформаційної зливи народні обранці просто не могли вже байдуже і по-дилетантськи сприймати ті намітки і перспективи, на які орієнтується область.

Послався Віктор Васильович Богатир і на багато інших прикладів. Але я попросив його знайти той одинєдиний, який би виразно й вичерпно підтвердив віддачу від навчання депутатів.

— А познайомтеся з роботою Дзержинської районної Ради в Кривому Розі, яку очолює достоту відомий у нас депутат обласної Ради Дмитро Степанюк,— мовив Віктор Богатир,— і цього буде досить, щоб не мати жодних сумнівів щодо необхідності навчання народних обранців.

Дійсно, депутати згаданої районної Ради ще в минулому році «проходили» курс з актуальних проблем ринкової економіки, завершивши його в цьому році триденним семінаром з питань практичної її реалізації в наших умовах. І тепер у Дзержинському районі зареєстровано понад чотири сотні різних суб'єктів підприємницької діяльності, навіть трохи більше, ніж разом у шести інших районах великого індустріального міста. Або таке: у дзержинців уже комерціалізовано чверть магазинів, коли загалом у Кривому Розі — лише шість відсотків. Заслуга, роль депутатів у цьому незаперечна. Навіть школи району з їх ініціативи першими в області стали на шлях юридичної автономізації. За їхніми намітками тут складатиметься нова система середньої, спеціальної і вищої освіти.

І правильно, мабуть, що почали зі шкіл. Бо саме вони виховують, готують тих, хто буде спроможний утверджувати нове в нашому суспільстві.

Микола ПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

У партіях і рухах

Чи розгориться полум'я?

На установчому з'їзді партії робітників і промисловців, що відбувся цими днями в Одесі, зібралося близько трьох десятків делегатів — з Харкова, Донецька, Одеси, Запоріжжя, Миколаєва, Херсона, Київської області, Криму (делегат останнього, правда, застеріг, що він ніким не уповноважений і є, так би мовити, самостійним).

Не буду переповідати доповіді та виступи делегатів, бо, коли відкинути деякі нюанси, головні думки учасників з'їзду знайшли відображення в прийнятих документах — програмі й статуті ПРПУ (така абревіатура нової партії, хоча навколо її назви й точилися суперечки).

Якщо стисло, то нова партія вважає, що промисловість України потрапила до глибокої кризи внаслідок неправильної економічної політики нинішніх парламенту й уряду. Вони, не враховуючи взаємозалежності України з промисловістю інших країн СНД, ведуть до розриву багатолітніх зв'язків, а податкова політика спрямована не на створення умов для розвитку промислових підприємств і стабілізації виробництва, а на їх підрив; безладдя й грошова вакханалія призвели до того, що за рахунок державних підприємств та народу непомірно збагачуються різні дармоїди. «Некомпетентність уряду, відсутність у парламенті реальних сил, здатних відстояти інтереси промислового виробництва, зросла активність діячів Руху, які вимагають дальшого розриву з країнами СНД, — говориться, зокрема, в програмі ПРПУ, — змушують нас самостійно шукати вихід з катастрофи, що назріла». А оскільки робітничі колективи, що є найорганізованішою частиною населення України, розрізнені і не впливають на хід перетворень у країні, то потрібна партія робітників і промисловців, яка зуміла б вивести суспільство з важкої ситуації.

Яким чином? Активно впливаючи на керівництво економікою, протидіючи некомпетентності, політиканству, популізму, керуючись лише критеріями економічної ефективності. Для цього партія має, на перших порах, діяти через тих своїх членів, які вже є чи найближчим часом будуть у парламенті й місцевих Радах народних депутатів, а в подальшому — виборовши більшість у представницьких та державних структурах.

Що ж, сьогодні, мабуть, можна написати й так: чи ж справді розгориться з іскри полум'я? Чи підуть за ПРПУ робітники, інженерно-технічні працівники, керівники державних, акціонерних, кооперативних, промислових підприємств, на яких вона насамперед розраховує? І чи стане нова партія в один ряд з іншими, що останнім часом виникли, особливо не впливаючи на перебіг нашого життя, чи таки займе, спираючись на могутні потенційні сили, домінуюче становище в державі, в суспільстві? Усе те залежить від багатьох чинників. Отож, як мовиться, поживемо — побачимо.

Георгій ВОРОТНЮК,
власний кореспондент «Голосу України».
Одеса.

Уперше

ЯК ВИЖИТИ БІДНОМУ ЧОЛОВІКУ?

Світова Рада Кредитових Юнії, представники якої днями приїхали в Україну, пропонують випробуваний засіб — об'єднуватися із собі подібними у справі заощаджування і позички коштів. Наші гості стверджують, що саме кредитові юнії свого часу допомогли вижити українським емігрантам на чужині. Започатковано їх було в Німеччині у 40-х роках минулого століття з тим, щоб люди з невеликими прибутками, без доступу до формальної банківської системи, мали можливість допомагати один одному коштами при невеликих процентах. У зародку кредитові юнії нагадували поширені у нас каси взаємодопомоги, або «чорні каси». Сьогодні ж це потужна міжнародна структура, яка об'єднує в 79 країнах 73 мільйони чоловік.

На відміну від банків кредитові юнії є власністю своїх членів і контролюються ними. Гасло «Не для зиску, а для послуг» найкращим чином виявляє гуманну програму діяльності юній, усі члени яких незалежно від економічного та соціального становища, мають рівні права. Послуги ж виявляються не тільки в кредитуванні, а й у навчанні членів користуванню кредитами.

— Якщо кредитові юнії допомогли вижити нам на чужині, то напевне ж вони стануть у пригоді вам на рідній землі, — ця думка раз у раз лунала на прес-конференції, що її дали члени делегації Всесвітньої Ради. — Ми ж готові допомогти організувати їх усюди, де тільки люди виявлять до цього бажання.

Марина ДЯТЛОВА.

Прецедент

ЦЬОГО РАЗУ ОБІЙШЛОСЯ

Більше доби провели у кам'яній пастці на кілометровій глибині п'ять гірників горлівської шахти «Комсомолець». Гірничі рятівники ні на хвилину не припиняли рятувальні роботи. І ось радісна звістка — всі п'ять в'язнів підступних надр підняті на поверхню.

Після ліквідації наслідків потужного обвалу шахтарі «Комсомольця» працюють у звичному режимі.

Юрій ДОЦЕНКО.

Донецьк.

Наші інтерв'ю

ЯЗИК У ПОЛІТИКУ ПРИВЕДЕ

ТРИ «КРАПКИ» ПІСЛЯ ПОДІЇ

Завершився перший український Конгрес молодих політиків, який три дні проходив у конгрес-холі готелю «Інтурист». Враження в учасників і організаторів — різні. Деякі з них наводяться у трьох інтерв'ю, взятих через кілька хвилин після закінчення останнього засідання. На запитання: «Чи задоволені ви результатами конгресу?» відповідають:

Олексій САЄНКО, політичний оглядач харківської газети «Новости», член УРП:

— Зовсім не задоволений. Цей конгрес намічався як конгрес маріонеток. Наприклад, створення центру молодих політиків, яке було запропоноване... Центр не був би юридичною особою, це була б маріонетка в руках Українського фонду міжнародного молодіжного співробітництва. Зважаючи на це, харківська делегація взяла на себе зобов'язання зробити молодіжний парламент. За одну ніч ми розробили статут і запропонували його на розгляд, але оргкомітет не взяв на себе клопоту розмножити його, і ми опинилися у досить скрутному становищі. Проте створено робочий комітет, який працюватиме, і, мабуть, наступний конгрес буде скликаний спеціальною робочою групою по створенню молодіжного парламенту України. Він створюється для того, щоб молоді політики відійшли від мітингування, пікетування і мали змогу розбудовувати державу.

— Консультації та дискусії, які тривали ці дні, можуть чимось допомогти вам?

— Так. Вони можуть допомогти в тому, що я вже реально, коли приїду до Києва, знатиму, з ким спілкуватися.

Віктор КУЛИНИЧ, представник молодіжної філії Руху:

— Задоволений лише частково, зокрема, спілкуванням представників різних молодіжних організацій з різних регіонів України знайомствами... А фактично цей конгрес саме конгресом і не став, тому що це було зроблено у вигляді швидше якоїсь консультативної наради. Скликали представників молодіжних організацій, запросили Президента та інших політичних, державних діячів України. Повідомлення, запитання - відповіді, а роботи з молоддю, як такої, не велося. Вона велася в основному у кулуарах і трохи в секціях. І такий невеликий проміжок часу, і короткий регламент не дозволили й близько зорієнтуватися в ситуації та молодіжному русі України, не те щоб порозумітися представникам різних організацій, а навіть з'ясувати, які у кого плани. А загалом, оскільки це перший конгрес, його результатами можна бути цілком задоволеним.

Олександр РАЗУМКОВ, генеральний директор Українського фонду міжнародного молодіжного співробітництва:

— Я задоволений тим, що це відбулося, і всі три задачі, які ми перед собою ставили, здається, реалізовані. Єдине, що трохи непокоїть, — не вдалося уникнути кількох неприємних інцидентів. Безумовно, протиріччя між представниками різних політичних партій, течій та орієнтацій існують, але ці протиріччя по... зований в... тися, все ... Найголові... ки різних ... їх орган... лися в о... зом обгов... блеми. ... питань зн... міння. Зв... зуміло, ч... комітет м... цій Украї... писали ... просто не... могло не ...

— Що ...

— Ко... стане тра... нас будут... кий же к... мо у наст... через два... мось, що ... ставництв... тей і наш... наші ... акти... ми конг... але для ... оволодіти... розмовно...

Катери...

До уваги уряду

«МОСКВА» СУДАМ НЕ ВІРИТЬ

Більше п'яти років трудовий колектив готелю «Москва» веде боротьбу з бюрократичним та партократичним керівництвом Київського міськвиконкому за свою господарську й економічну самостійність. Чиновники стоять глухою стіною на шляху вдосконалення господарського механізму, що впроваджується у готелі відповідно до нового законодавства України.

Особливо загострилася боротьба після того, як трудовий колектив уклав договір оренди з Держжитлокомунгоспом, у результаті чого було створено орендне підприємство... Важко увявити, але протягом цілого 1991 року міськвиконком примушував Держжитлокомунгосп розірвати в односторонньому порядку орендний договір. До честі державного органу, на протизаконні дії він не пішов.

Далі були апеляції міськвиконкому до Вищого арбітражного суду України, який, до речі, своїм рішенням визнав **вимоги міськвиконкому безпідставними**, а договір про оренду — законним. Таке ж рішення прийняла і колегія Вищого арбітражного суду України при перевірці рішення в порядку нагляду. І Прокуратура України теж згодилася з рішенням Вищого арбітражного суду.

Та ось прийшов до влади представник Президента у Києві І. Салій. Тепер уже він подав заяву до Вищого арбітражного суду України про перегляд зазначеного рішення. Відразу ж після цього Прокуратура України винесла протест на попереднє рішення суду. Звісно, усе це викликало в колективі готелю стурбованість та соціальну напруженість.

У зв'язку з цим президія Всеукраїнського об'єднання солідарності трудівників (ВОСТ), висловлюючи солідарність з колективом орендного підприємства готелю «Москва», звернулася до Президії Верховної Ради України з листом, у якому висловлюється ряд конкретних вимог. Серед них, зокрема — необхідність прийняти рішення про віднесення державного майна готелю «Москва» до загальнодержавної власності; доручити голові Вищого арбітражного суду України вирішувати конфлікт між орендним підприємством готелю та представником Президента у Києві відповідно до чинного законодавства тощо.

У листі зазначено, що, в разі невиконання вимог, президія ВОСТ змушена буде вдатися до більш рішучих дій по захисту прав трудівників.

Власна інформація «ГУ».

Страйкуємо!

У ГЛИБИНІ УРАНОВИХ РУД

Кризова ситуація виникла на початку літа в селищі Смоліне Маловисківського району. 3-го червня о сьомій ранку відмовилися піднятись на поверхню гірники шахти № 1 Смолінського рудоуправління. Дочекавшись колег з денної зміни, вони провели під землею збори, обрали страйковий комітет і оголосили попереджувальний страйк, висунувши ряд вимог політичного та економічного характеру.

Спішно створена узгоджувальна комісія, до якої увійшли глави обласної та районної адміністрацій Микола Сухомлин і Анатолій Новицький, генеральний директор Східного гірничо - збагачувального комбінату Микола Ганза, інші відповідальні працівники, розпочала переговори, намагаючись якось залагодити справу. Адже серед вимог страйкуючих — негайна відставка уряду, переобрання Верховної Ради, прийняття закону, який забороняв би колишнім партфункціонерам займати керівні посади.

За словами представника Президента в районі, переговори пройшли не без успіху. Так, частину вимог, переважно політичних, гірники погодилися зняти. А ось від економічних відмовлятися не поспішали. І найбільшим каменем спотикання була претензія на п'ятикратне підвищення заробітної плати. Мовляв, чого це в нас вона в 1,5 раза менша, ніж у гірників Кривбасу? Невже видобуток урану не такий шкідливий, як залізної руди?

Якщо взяти до уваги, що середня зарплата на шахті нині 4300 карбованців, а в робітників основних професій — 6600, то очікуване підвищення сягло б до двох десятків тисяч. Адміністрація рудоуправління і Східного ГЗК на такий крок не пішла — не дозволяє фінансово-економічне становище. Генеральний директор М. Ганза погоджувався підвищити лише в 1,5 раза.

Гірники страйк припинили, обумовивши, що наступний раунд переговорів відбудеться 10 червня. Однак у призначений час генеральний директор у Смоліне не прибув, приславши замість себе свого представника. Сам же поїхав у відрядження. Реакцію робітників неважко було спрогнозувати. На засіданні страйккому вони проголосували за продовження страйку. І наступного дня шахта знову стала. Тепер уже на невизначений час.

Микола ВОЛОК.

Кіровоградська область.

Кримінальна хроніка

НЕ ПИЙТЕ НА ДУРНЯК

Днями із залізничної станції Чернівці в реанімаційне відділення обласної лікарні було доставлено пасажира, знепритомнілого в поїзді Москва — Софія. Як з'ясувалося, то був громадянин Китаю, представник торгової компанії з Гонконгу. Разом з ним у купе їхало кілька закавказців. Гостинні попутники почастували незнайомця спиртним нашого виробництва. Незвиклий до надміцних напоїв, китаєць очманів. Провідник знайшов його розпластаним на підлозі без ознак життя.

Лікарі встановили, що отруєння організму наступило від великої дози снотворного. Закавказці щедро добавляли його в оковиту, аби безперешкодно заволодіти багажем гонконзького бізнесмена — кількома важкими сумками з дорогим товаром.

Довготривалий сон виявився надто дорогим для зарубіжного пасажира — все зникло. А це документи та цінні ділові папери.

Василь БАБУХ.

Чернівецька область.

Ситуація

АДМІРАЛ НАКАЗАВ: «ЗНЯТИ!»

На військовий авіаремонтний завод, що в Кульбакіно, з Москви приїхала комісія. Мов до себе додому: ні тобі місцеву державну адміністрацію не попередили, ні з Міністерством оборони України не узгодили. А їхала ж не до тещі на млинці — мала в портфелі наказ командуючого Військово-Морським Флотом СНД В. Чернавіна на призначення нового керівника підприємства. Нинішній, бачте, не влаштовував.

Державна адміністрація області на події в Кульбакіно відреагувала по-своєму. Представник Президента Анатолій Кінах припинив дію наказу адмірала флоту Володимира Чернавіна і заручився згодою міністра оборони України генерал-полковника Костянтина Морозова про передачу підприємства під юрисдикцію керованого ним міністерства. До речі, його представник тут же прибув на завод, аби вивчити ситуацію й підготувати відповідні нормативні документи. Підприємству дозволили відправити відремонтовані літаки за межі республіки, якщо замовники оплатили всі роботи. Допомогла державна адміністрація вирішити й першочергові фінансові проблеми підприємства.

Георгій ВОРОТНЮК.

Миколаївська область.

Так і ж...

... ЮН... КАМ...

На цви... ничком ... могс... тись... зірки і з... зіменні) ... ки, мов ... зірвався ...

Граніт... рий Колі... сина, як... Афгану, ... язика ту... зрозуміло... ко умови... відпустит... кв... тн... ... йн... бувши ра... купонів.

Голов... кого зав... Прозоров... порядкув... готовлен... м'ятникі... називати... його роз... на, неточ... «ширжк... ми колі... тільки в... як с... них пояс... ний метр... ру за як... ціні з 4... карбован... цює на ... застаріл... зважаюч... ну базу ... ні, марм... Закарпат... так і по... риканці, ... лійці, як... нути сво... створен... ємства т...

Про ... «Граніту... замовни... і камін... рить пр... гаряче, ... різні бо... лі, долі...

Київ.

Наші інтерв'ю

...ИК У ПОЛІТИКУ ПРИВЕДЕ

...ТРИ «КРАПКИ» ПІСЛЯ ПОДІЇ

...и опинилися у ...ому становищі. ...ю робочий ко... ...рацюватиме, і, ...ний конгрес ...ою спеціальною ...ю по створен... ...ого парламенту ... створюється ...и молоді політи... ...від мітингуван... ...я і мали змогу ... державу.

...тації та диску... ...ли ці дні, мо... ...допомогти вам?

...ни можуть до... ...му, що я вже ...приїду до Києва ...з ким спілкува...

...ЛИНИЧ, представник молодіжної філії Руху:

— Задоволений лише частково, зокрема, спілкуванням представників різних молодіжних організацій з різних регіонів України знайомствами... А фактично цей конгрес саме конгресом і не став, тому що це було зроблено у вигляді швидше якоїсь консультативної наради. Скликали представників молодіжних організацій, запросили Президента та інших політичних, державних діячів України. Повідомлення, запитання - відповіді, а роботи з молоддю, як такої, не велося. Вона велася в основному в кулуарах і трохи в секціях. І такий невеликий проміжок часу, і короткий регламент не дозволили й близько зорієнтуватися в ситуації та молодіжному русі України, не те щоб порозумітися представникам різних організацій, а навіть з'ясувати, які у кого плани. А загалом, оскільки це перший конгрес, його результатами можна бути цілком задоволеним.

Олександр РАЗУМКОВ, генеральний директор Українського фонду міжнародного молодіжного співробітництва:

— Я задоволений тим, що це відбулося, і всі три задачі, які ми перед собою ставили, здається, реалізовані. Єдине, що трохи непокоїть, — не вдалося уникнути кількох неприємних інцидентів. Безумовно, протиріччя між представниками різних політичних партій, течій та орієнтацій існують, але ці протиріччя повинні мати цивілізований вигляд. А так, здається, все було об'єктивно. Найголовніше — представники різних партій та молодіжних організацій усе ж зібралися в одній аудиторії, разом обговорювали одні проблеми. Причому з багатьох питань знайдено взаєморозуміння. Звичайно, мені незрозуміло, чому Національний комітет молодіжних організацій України та УСС не підписали нашу резолюцію, я просто не розумію, що там могло не влаштовувати...

— Що ж далі?

— Конгрес обов'язково стане традиційним, якщо у нас будуть кошти, гадаю, такий же конгрес ми проведемо у наступному році або ж через два роки. Сподіваємось, що буде ширше представництво зарубіжних гостей і наших організацій, що наші молоді політики будуть активно спілкуватися з своїми колегами з-за кордону, а для цього їм необхідно оволодіти мовою, хоча б на розмовному рівні...

Розмову вела Катерина ВОРОНЕНКО.

Новини музичного життя

20 і 21 червня на полтавському Співочому полі пройде шосте Всеукраїнське свято хорової музики, присвячене 150-річчю від дня народження основоположника національної класичної музики Миколи Лисенка. У ньому візьмуть участь провідні хорові колективи й майстри мистецтв України.

* * *

Асоціація симфонічної та камерно-інструментальної музики започатковує в Київській державній консерваторії імені Петра Чайковського теоретичні та практичні заняття для молодих диригентів-симфоністів. Це, на думку керівництва асоціації, дасть можливість підвищувати фаховий рівень молодих диригентів.

* * *

Відрадно відзначити, що у важких економічних умовах видавництво «Музична Україна» продовжує випускати оригінальні видання. Вже нинішнього року на замовлення Міністерства культури України вийшли друком двотомне видання «Солоспівів» Миколи Лисенка на вірші Тараса Шевченка й інших українських та зарубіжних поетів, монографія Л. Архімович і М. Гордійчука «М. Лисенко. Життя і творчість», «Шкільний співаник» Ф. Колесси та інші твори української духовної спадщини.

* * *

6—7 червня в селі Сокиринцях на Чернігівщині — батьківщині Остапа Вересая — проходив II фестиваль кобзарського мистецтва «Вересаєве свято». У ньому взяли участь професійні та самодіяльні колективи, які продемонстрували найвишуканіші зразки української музики з метою пропаганди кобзарського мистецтва в республіці.

Прес-центр Всеукраїнської музичної спілки.

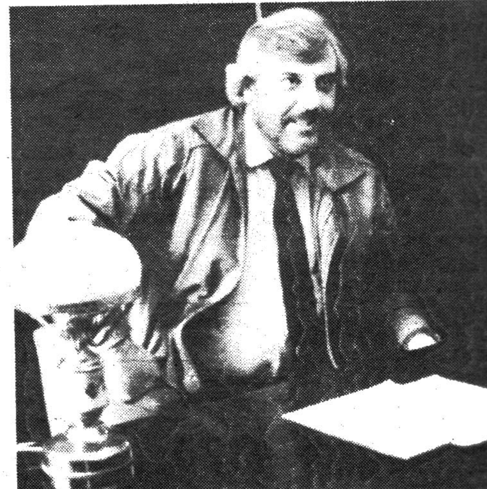
МАГІЧНІ СЕА...

Гастролі

На запрошення театру «Дружба» у К... ся гастролі Донецького державного укра... драматичного театру імені Артема. Голо... Юрій Кочевенко.

Режисер — у цьому слові міститься певний загадковий смисл, непередбачений вибір і результат. А раз є таємниця, то хочеться її дещо привідкрити. Найдоступніший шлях — спробувати прочитати спектаклі постановника, бо кожен художник розмовляє з глядачем своєю мовою. Чим вона яскравіша, образніша, тим цікавіший твір. Останні роки постановки театру імені Артема, художнє керівництво якого очолює режисер Ю. Кочевенко, дедалі приваблюють глядача.

Більше 15 років тому випускником акторського факультету Київського інституту театрального мистецтва імені Карпенка-Карого дебютував у Донецьку Юрій Кочевенко, ставши, на подив, основним молодим героєм. У ті роки т... на режисе... як у кал... чуючи ні... На досит... фоні збли... стави В. ... де «Ей ти... торія кох... динарніст... разністю ... Ю. Кочев... бувати св... Рідкісне ... вколо себ... це, зміц... духовност... ниць його... ли цим я... лений йо... ного інст... мистецтва... лідерів ... А. Гонча... ва.



До уваги уряду

«МОСКВА» ...ДАМ НЕ ВІРИТЬ

...дії він не пі... ...апеляції місь... ...Вищого арбіт... ...України, який, ...м рішенням ви... ...міськвиконкому ..., а договір про ...онним. Таке ж ...няла і колегія ...тражного суду ... перевірці ...ядку нагляду. І ... України теж ...рішенням Вищого ...ого суду.

Та ось прийшов до влади представник Президента у Києві І. Салій. Тепер уже він подав заяву до Вищого арбітражного суду України про перегляд зазначеного рішення. Відразу ж після цього Прокуратура України винесла протест на попереднє рішення суду. Звісно, усе це викликало в колективі готелю стурбованість та соціальну напруженість.

У зв'язку з цим президія Всеукраїнського об'єднання солідарності трудівників (ВОСТ), висловлюючи солідарність з колективом орендного підприємства готелю «Москва», звернулася до Президії Верховної Ради України з листом, у якому висловлюється ряд конкретних вимог. Серед них, зокрема — необхідність прийняти рішення про віднесення державного майна готелю «Москва» до загальнодержавної власності; доручити голові Вищого арбітражного суду України вирішувати конфлікт між орендним підприємством готелю та представником Президента у Києві відповідно до чинного законодавства тощо.

У листі зазначено, що, в разі невиконання вимог, президія ВОСТ змушена буде вдатися до більш рішучих дій по захисту прав трудівників.

Власна інформація «ГУ».

...ЛИБИНІ УРАНОВИХ РУД

...ничо - збагачу... ...бінату Микола ... відповідальні ...розпочала пере... ...ючись якось ...праву. Адже се... ...айкуючих — не... ...ка уряду, пере... ...ховної Ради, ...ону, який за... ...колишнім парт... ... займати керів...

... представника ... районі, пере... ...ли не без успі... ...тину вимог, пе... ...итичних, гірники ...няти. А ось від ...відмовлятися не ...найбільшим каменем спотикання була претензія на п'ятикратне підвищення заробітної плати. Мовляв, чого це в нас вона в 1,5 раза менша, ніж у гірників Кривбасу? Невже видобуток урану не такий шкідливий, як залізної руди?

Якщо взяти до уваги, що середня зарплата на шахті нині 4300 карбованців, а в робітників основних професій — 6600, то очікуване підвищення сягло б до двох десятків тисяч. Адміністрація рудоуправління і Східного ГЗК на такий крок не пішла — не дозволяє фінансово-економічне становище. Генеральний директор М. Ганза погоджувався підвищити лише в 1,5 раза.

Гірники страйк припинили, обумовивши, що наступний раунд переговорів відбудеться 10 червня. Однак у призначений час генеральний директор у Смоліне не прибув, приславши замість себе свого представника. Сам же поїхав у відрядження. Реакцію робітників неважко було спрогнозувати. На засіданні страйккому вони проголосували за продовження страйку. І наступного дня шахта знову стала. Тепер уже на невизначений час.

Микола ВОЛОК.
Кіровоградська область.

Так і живемо

КОЛИ ГОВОРИТЬ КАМІННЯ...

На цвинтарі, за чотирикутником останнього притулку мог[illegible], важ[illegible] зосередитись[illegible] хрести[illegible] хрестики, зірки і зірочки (іменні й безіменні) розпорошують думки, мов тополиний пух, що зірвався на Трійцю...

Гранітне містечко, де старий Колісниченко поминає сина, який не повернувся з Афгану, — не сходить з язика тутешніх старців. Та й зрозуміло: старий Колісниченко умовив якесь начальство відпустити йому не 5—6 кв[illegible]тних метрі[illegible] граніту, як [illegible]йнято, а всі[illegible], роздобувши раптом дві «авоськи» купонів.

Головний інженер київського заводу «Граніт» Борис Прозоровський, у чиєму підпорядкуванні дільниця по виготовленню надгробних пам'ятників, у розмові уникає називати їх ширвжитком. Я його розумію: надто практична, неточна, бездушна назва «ширвжиток» перед клопотами колісниченків. Лишається тільки виконувати свою справу як слід, уникаючи болісних пояснень: чому квадратний метр граніту або мармуру за якийсь рік підскочив у ціні з 40 до 1000 і більше карбованців: чому завод працює на фізично і морально застарілому устаткуванні, незважаючи на щедру сировинну базу граніту на Черкащині, мармурової крихти — на Закарпатті; чому з «Граніту» так і поїхали ні з чим американці, англійці, греки, італійці, які мали на меті висунути свої пропозиції щодо створення спільного підприємства тощо.

Про ці речі керівники «Граніту» з індивідуальними замовниками мови не ведуть, і камінь на цвинтарях говорить про інше. Недоладно, гаряче, як на мітингах, де по різні боки життя — долі, долі, долі...

Сергій ВЛАД.
Київ.

Ситуація

АДМІРАЛ НАКАЗАВ: «ЗНЯТИ!»

На військовий авіаремонтний завод, що в Кульбакіно, з Москви приїхала комісія. Мов до себе додому: ні гобі місцеву державну адміністрацію не попередили, ні з Міністерством оборони України не узгодили. А їхала ж не до тещі на млинці — мала в портфелі наказ командуючого Військово-Морським Флотом СНД В. Чернавіна на призначення нового керівника підприємства. Нинішній, бачте, не влаштовував.

Державна адміністрація області на події в Кульбакіно відреагувала по-своєму. Представник Президента Анатолій Кінах припинив дію наказу адмірала флоту Володимира Чернавіна і заручився згодою міністра оборони України генерал-полковника Костянтина Морозова про передачу підприємства під юрисдикцію керованого ним міністерства. До речі, його представник тут же прибув на завод, аби вивчити ситуацію й підготувати відповідні нормативні документи. Підприємству дозволили відправити відремонтовані літаки за межі республіки, якщо замовники оплатили всі роботи. Допомогла державна адміністрація вирішити й першочергові фінансові проблеми підприємства.

Георгій ВОРОТНЮК.
Миколаївська область.

...ГЕ ...ЯК

...тановили, що от... ...нізму наступило ...дози снотворного. ...щедро добавляли ...ту, аби безпере... ...ходіти багажем ... бізнесмена — ...кими сумками з ...ором. ...алий сон виявив... ...рогим для зару... ...кира — все зни... ...окументи та цін... ...ри.

...исиль БАБУХ.
...ка область.

ТРОФЕЙНА РЕЛІКВІЯ

У селі Лучки Кам'янець-Подільського району Йосип Завадський сьогодні чи не найбагатший чоловік у окрузі, бо володіє реліквією, якій немає ціни — під час війни йому дісталася скрипка роботи Страдіварі.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

ПОШТА З ВІЖКАМИ

Доставка поштової кореспонденції автотранспортом стала надто збитковою для зв'язківців. Особливо в сільській місцевості. Тож обласне управління придбало для сільських відділень 300 коней, які тепер і розвозять вантажі за призначенням.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Сумська область.

КУРСОМ НА ГОЛЛАНДІЮ

Минулої неділі з аеропорту Бориспіль на Голландію вилетів ... знаходи... живуть ... знали ра... ження В... нок в ... ли Укра... та Голла... «Діти Ч...

Власн... лосу У...

БЕЗІМ... ІНСТИ...

У Ві... ному ін... ся диск... вання в... три вар... ки ім'я ... ки, при... Коцюби... стару в... вченої р... варіант, ... зивається... жавним ... тутом.

Вале...
Вінни...

СВИНІ НЕ ...

У Новомосковському районі з'явився новий радгосп — «Кільченський». З'явився — як привіт від Продовольчої програми. Річ у тім, що тут, згідно з тією славною програмою, планувалося збудувати центр-підприємство, яке щороку давало б 18 тисяч голів гібридного молодняка свиней — такого молодняка, що згодом завалив би м'ясом не лише Дніпропетровщину, а й сусідні області. Це була б революція у свинарстві.

Вже благополучно минуло два строки, як племінний селекційно-гібридний центр мав запрацювати. Замість обіця... ...них 18 ... рік лиш... няка. А... — не ... проблем... потім ... тів...

ині мати цивілі-
д. А так, здає-
о об'єктивно.
— представни-
тій та молодіж-
ій усе ж зібра-
аудиторії, ра-
вали одні про-
юму з багатьох
іно взаєморозу-
іно, мені незро-
Національний
іжних організа-
а УСС не під-
резолюцію, я
зумію, що там
товувати...
вали?
с обов'язково
иним, якщо у
шти, гадаю, та-
ес ми проведе-
ому році або ж
ки. Сподіває-
ширше пред-
арубіжних гос-
рганізацій, що
олітики будуть
ув... з свої-
-за кордону,
о їм необхідно
ою, хоча б на
ні.
Розмову вела
ОРОНЕНКО.

ЛИ
РИТЬ
ННЯ...

за чотирикут-
ього притулку
зосереди-
хрестики,
(імениі й бе-
рошують дум-
иний пух, що
йцю...
течко, де ста-
ко поминає
повернувся з
сходить з
старців. Та й
ий Колісничен-
ь начальство
ому не 5—6
трі граніту,
всі, роздо-
ці «авоськи»
енер київсь-
раніт» Борис
у чиєму під-
ьниця по ви-
адгробних па-
мові уникає
рвжитком. Я
адто практич-
здушна назва
еред клопота-
в. Лишається
ити свою спра-
каючи боліс-
ькому квадрат-
у або марму-
к підскочив у
000 і більше
му завод пра-
і морально
аткуванні, не-
едру сировин-
на Черкащи-
крихти — на
у з «Граніту»
і з чим аме-
, греки, іта-
на меті вису-
позиції щодо
ного підпри-

керівники
івідуальними
и не ведуть,
інтарях гово-
Недоладно,
ингах, де по
— долі, до-

ий ВЛАД.

Новини музичного життя

20 і 21 червня на полтавському Співочому полі пройде шосте Всеукраїнське свято хорової музики, присвячене 150-річчю від дня народження основоположника національної класичної музики Миколи Лисенка. У ньому візьмуть участь провідні хорові колективи й майстри мистецтв України.

* * *

Асоціація симфонічної та камерно-інструментальної музики започаткувала в Київській державній консерваторії імені Петра Чайковського теоретичні та практичні заняття для молодих диригентів-симфоністів. Це, на думку керівництва асоціації, дасть можливість підвищувати фаховий рівень молодих диригентів.

* * *

Відрадно відзначити, що у важких економічних умовах видавництво «Музична Україна» продовжує випускати оригінальні видання. Вже нинішнього року на замовлення Міністерства культури України вийшли друком двотомне видання «Солоспівів» Миколи Лисенка на вірші Тараса Шевченка й інших українських та зарубіжних поетів, монографія Л. Архімович і М. Гордійчука «М. Лисенко. Життя і творчість», «Шкільний співаник» Ф. Колесси та інші твори української духовної спадщини.

* * *

6—7 червня в селі Сокиринцях на Чернігівщині — батьківщині Остапа Вересая — проходив II фестиваль кобзарського мистецтва «Вересаєве свято». У ньому взяли участь професійні та самодіяльні колективи, які продемонстрували найвишуканіші зразки української музики з метою пропаганди кобзарського мистецтва в республіці.

Прес-центр Всеукраїнської музичної спілки.

МАГІЧНІ СЕАНСИ РЕЖИСУРИ

Гастролі

На запрошення театру «Дружба» у Києві розпочинаються гастролі Донецького державного українського музично-драматичного театру імені Артема. Головний режисер — Юрій Кочевенко.

Режисер — у цьому слові містяться певний загадковий смисл, непередбачений вибір і результат. А раз є таємниця, то хочеться її дещо привідкрити. Найдоступніший шлях — спробувати прочитати спектаклі постановника, бо кожен художник розмовляє з глядачем своєю мовою. Чим вона яскравіша, образніша, тим цікавіший твір. Останні роки постановки театру імені Артема, художнє керівництво якого очолює режисер Ю. Кочевенко, дедалі приваблюють глядача.

Більше 15 років тому випускником акторського факультету Київського інституту театрального мистецтва імені Карпенка-Карого дебютував у Донецьку Юрій Кочевенко, ставши, на подив, основним молодим героєм. У ті роки театру не щастило на режисерів, вони мінялися, як у калейдоскопі, не збагачуючи ні театр, ні акторів. На досить одноманітному фоні зблиснули дипломні вистави В. Козьменко - Делінде «Ей ти, здрастуй!» та «Історія кохання». Своєю неординарністю, поетичною образністю вони підштовхнули Ю. Кочевенка до думки спробувати свої сили в режисурі. Рідкісне вміння збирати навколо себе творче середовище, зміцнювати атмосферу духовності — одна з таємниць його особистості. Завдяки цим якостям і був зумовлений його вступ до Державного інституту театрального мистецтва у Москві на курс лідерів тодішньої режисури А. Гончарова та М. Захарова.

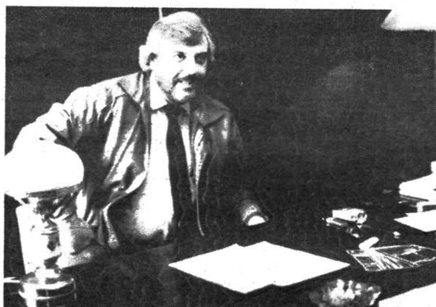
Нова зустріч з рідним театром, знання можливостей колективу, багатого на цікаві індивідуальності, перспектива разом з ними довести, що Донецьк може стати не лише балетною Меккою, захопила Кочевенка. Він весь час ставить перед собою та іншими складні завдання, сміливо йде на експеримент, пропонує несподівану театральну естетику, ризикуючи бути незрозумілим й викликати незадоволення і колег, і глядачів. Але режисер йде на цей крок, щоб допомогти людині пильніше вдивитися в себе, підняти планку сприйняття життя й мистецтва. Ламаючи усталені канони, він ніби примушує публіку вслухатися в складну психологічну драму майстра світового театру С. Мрожека «Емігранти». А, взявши «Роксолану» П. Загребельного, режисер сам переосмислив й інсценізував роман, поставивши спектакль філософського звучання.

Постановкам Ю. Кочевенка притаманні масштабність, видовищність, що повною мірою виявлено в останній його роботі «Поргі і Бесс». Спільно з командою однодумців він поставив драматичний мюзикл сучасного звучання. За нього й «Роксолану» автори були відзначені дипломами першого ступеню на регіональному фестивалі прем'єр сезону «Театральний Донбас» у квітні нинішнього року.

А тепер — зустріч у Києві. Сподіваємося, що вистави театру залишать слід на карті культурного життя столиці.

Олена ЦИМБАЛ.

Донецьк.



На знімку: режисер Юрій КОЧЕВЕНКО веде репетицію.

СЛОВО ПРО ДРУГА

На 58-му році життя трагічно загинув відомий український письменник, громадський діяч, співголова культурно-просвітницького товариства «Меморіал» імені Василя Стуса Володимир Антонович Маняк. Багатьох працівників нашої газети пов'язували з ним дружні творчі стосунки. Він був автором газети, нашим консультантом. Був людиною широкої ерудиції, світлого розуму, великої душі, надзвичайної працездатності. В історії української літератури назавжди залишаться романи Володимира Маняка «Плоть твоя і кров», «Поділля», «Рейд», його пронизливі і мудрі оповідання, публіцистичні твори. Він встиг видати книгу-меморіал «Спалені села» був упорядником і автором Народної книги-меморіалу «ГОЛОД: 33-й». Ця книга-реквієм, книга-плач, книга-пересторога стала першим пам'ятником в Україні закатованим і убієнним.

Українська культура зазнала великої втрати. Від нас пішов товариш, наставник, великий друг редакції «Голосу України».

Група товаришів.

Коротко

ТРОФЕЙНА РЕЛІКВІЯ

У селі Лучки Кам'янець-Подільського району Йосип Завадський сьогодні чи не найбагатший чоловік у окрузі, бо володіє реліквією, якій немає ціни — під час війни йому дісталася скрипка роботи Страдіварі.

Михайло ВАСИЛАШКО.
Хмельницька область.

ПОШТА З ВІЖКАМИ

Доставка поштової кореспонденції автотранспортом стала надто збитковою для зв'язківців. Особливо в сільській місцевості. Тож обласне управління придбало для сільських відділень 300 коней, які тепер і розвозять вантажі за призначенням.

Віталій МАКСЮТЕНКО.
Сумська область.

КУРСОМ НА ГОЛЛАНДІЮ

Минулої неділі з аеропорту Бориспіль на Голландію вилетів літак, на борту якого знаходилось 200 дітей, що живуть на територіях, які зазнали радіоактивного забруднення. Двотижневий відпочинок в Голландії організували Українська Рада Миру та Голландський Фонд Миру «Діти Чорнобиля».

Власна інформація «Голосу України».

БЕЗІМЕННИЙ ІНСТИТУТ

У Вінницькому педагогічному інституті довго точилися дискусії про перейменування вузу. Пропонувалося три варіанти: зняти з вивіски ім'я Миколи Островського, присвоїти ім'я Михайла Коцюбинського й залишити стару назву. На засіданні вченої ради прийнято перший варіант, і тепер цей вуз називається Вінницьким державним педагогічним інститутом.

Валерій ЛАЗАРЕНКО.
Вінниця.

ТІЛЬКИ ДО ЛІКАРНІ

Екстрасенсам, ясновидцям, цілителям, ворожкам і тим, хто вміє заряджати воду, тепер на Волині робити нічого. Представник Президента у Волинській області своїм розпорядженням заборонив на ввіреній йому території проведення масових сеансів здоров'я поза межами лікувальних установ.

Богдан БЕРЕКЕТА.
Волинська область.

ЮВІЛЕЙ ЗЕМЛЯКА

Стає традиційним свято кобзарського мистецтва у Великій Багачці. Цього року воно було присвячене 100-річчю з дня народження одного з фундаторів Державної заслуженої капели бандуристів України — В. Кабачка. Він родом звідси. Доля цього чоловіка склалася трагічно, а ім'я незаслужено замовчувалося.

Григорій ГРИНЬ.
Полтавська область.

ПОГОДА

17—18 червня в Україні подекуди пройдуть короткочасні дощі, грози, сьогодні у південній половині в окремих районах сильні зливи, град, шквали 15—20 метрів на секунду. Температура вдень 22—28, на сході до 30, вночі 13—19 градусів.

По Київській області сьогодні вдень подекуди короткочасний дощ, гроза, вітер слабкий. Температура 23—28 градусів.

СВИНІ НЕ ВИННІ

Подробиці

У Новомосковському районі з'явився новий радгосп — «Кільченський». З'явився — як привіт від Продовольчої програми. Річ у тім, що тут, згідно з тією славною програмою, планувалося збудувати центр-підприємство, яке щороку давало б 18 тисяч голів гібридного молодняка свиней — такого молодняка, що згодом завалив би м'ясом не лише Дніпропетровщину, а й сусідні області. Це була б революція у свинарстві.

Вже благополучно минуло два строки, як племінний селекційно-гібридний центр мав запрацювати. Замість обіцяних 18 тисяч тут дають на рік лише шість сотень молодняка. А центру — як такого — не існує. Спершу були проблеми з фінансуванням, потім — з освоєнням коштів...

Звісно, місцеві товариші й самі винні. Втім, вони вважають, що Міністерство сільського господарства вирішило раз і назавжди позбутися обридлої будови — і на місці селекційного центру виник просто радгосп «Кільченський».

Щойно обнародувано ще одну новину: держадміністрація Дніпропетровської області вирішила самотужки завершити спорудження центру. Визначено новий, третій термін його введення в дію.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.
Дніпропетровська область.

Точка зору

ЧОГО ЧЕКАЄМО?

ЛИСТ ДО ПРЕЗИДЕНТА

Найперший ваш Указ був спрямований на боротьбу зі спекуляцією. Я теж не люблю спекулянтів, але маю власну точку зору на цю проблему. Якщо коротко, то ось вона.

Держава і, насамперед, уряд свідомо створили спеціальний механізм для всеохоплюючої спекуляції. Якщо вести розмову в академічному тоні, то ви маєте щодо цього іншу точку зору.

Механізм державної спекуляції, на мою думку, складається з уряду, місцевих органів влади, тобто до останнього часу — виконкомів, а тепер — з адміністрації Президента, правоохоронних органів, державної торгівлі — оптової та роздрібної — і, нарешті, з паралельної торгівлі, тобто чорного ринку.

А ось як працює цей механізм. Усі бачать порожні полиці магазинів і те, як багато товарів, вироблених на державних підприємствах, продають спекулянти. Не треба бути дипломованим економістом, щоб зрозуміти: державна торгівля лише звітує за продаж товарів за державними цінами, а реалізує їх за ринковими цінами паралельна торгівля. Різниця, а вона часто-густо перевищує державну ціну товару, залишається в руках його постачальника — приватних осіб, з яких складається державна торгівля, та роздрібної паралельної торгівлі, працівників якої ми звично називаємо спекулянтами. Зрозуміло, я надто спростив картину, щоб скоротити розповідь.

Ну а де ж тут держава, її органи, про які йшлося вище? А держава силою своєї влади підтримує існування цього механізму, інакше чого б то спекулянт терпів зайвого посередника — державну торгівлю? Він би дуже швидко знайшов шлях до виробника і брав би товар безпосередньо в нього. А що буде з державною торгівлею без контролю з боку державної адміністрації? Та вона дуже швидко стане просто вільною, або, як кажуть в усьому світі, приватною. Саме усілякі торги, відділи виконкомів, міністерства та уряд не дозволяють нашому суспільству мати одну торгівлю, яка ведеться в цивілізованому світі.

Ну а тепер трішки арифметики. Щоб запобігти звинуваченню в перебільшенні, я буду свідомо занижувати розмір доходу, який залишається спекулянтам «від держави» замість того, щоб осісти у виробника або в державному та місцевих бюджетах.

Візьмімо, наприклад, вершкове масло. В Україні державні підприємства щомісяця виробляють по 250 грамів на душу, тобто по три кілограми на рік. За державними цінами (за рахунок дотацій) кілограм коштує 25 карбованців. А скільки насправді? Де як. В Харкові як мінімум на 100 карбованців дорожче, якщо пощастить. Тобто в цілому по Україні різниця становить 15 мільярдів карбованців на рік. Припустимо, що тільки кожен п'ятнадцятий кілограм масла, що його виробляють в Україні, потрапляє до рук спекулянтів. Тож хоч би як там було, а мільярд карбованців залишається в «них» — шановних наших постачальників.

Зумисне рахував дещо спрощено. Але зараз полічу краще. З державних ресурсів навіть тепер виробляють за рік близько п'яти кілограмів вершкового масла на кожного громадянина. Якщо це масло піде у вільний продаж, то, мабуть, його ціна встановилася б на рівні приблизно 100 карбованців. Більшість із тих 25 мільярдів карбованців, які надійшли б від продажу цього масла, десь 18 отримали б наше село та молокозаводи, два — торгівля, п'ять — бюджет та соціальні фонди (туди-сюди на мільярд я міг і помилитися).

Ще один товар — горілка. Хто її сьогодні бачив на полицях магазину у вільному продажу? У ресторані є, та не дуже багато людей побіжить до ресторану. Знову парадокс: у продажу нема, а люди ж десь «дістають». А де? Та й не одну на рік, а частіше одну на трьох. Знову ж таки у приватника — посередника між покупцем і держторгівлею. А тут іде рахунок уже на великі мільярди.

Отже, з тих грошей, що ми отримуємо за роботу, приблизно лише половина повертається до банків через торгівлю. А де ж решта? Зрозуміло де.

Почав писати цю статтю ще у квітні. А тут виступив віце-прем'єр В. Лановий і сказав, нібито уряд передбачає ввести вільні ціни на більшість товарів, а допомагати буде лише малим, старим та інвалідам, які в наші важкі часи потребують соціального захисту. Пошкодував, що відклав написання цієї статті. Але невдовзі виступив мій колега — депутат Рябоконь і сказав на всю Україну, що нехай собі віце-прем'єри не лякають людей вільними цінами. Верховна Рада та уряд не дадуть зрадити інтереси людей. Але інтереси яких людей? Тих, хто за фіксованими цінами діставатиме товари в держторгівлі і збуватиме їх за вільними? Чи, може, я не так зрозумів свого колегу?

Є в мене ще одна надія. Може, шановний Президент або його головний радник з питань економіки Олександр Ємельянов звернуть увагу на мою писанину. Як було б добре, коли б усі порушені питання дістали належну відповідь.

Володимир ЩЕРБИНА, народний депутат України (парламентська фракція «Нова Україна»).

ВІД РЕДАКЦІЇ: Треба розуміти, що увагу таки звернули. І масло, і горілка вже продаються за іншими цінами. Поки матеріал писався...

ПОВІДОМЛЕННЯ

Мінфіну, Мінекономіки і Національного банку України

На виконання постанови Верховної Ради України від 15 травня 1992 року № 2349-XII Мінфін, Мінекономіки і Національний банк України встановлюють такий порядок індексації нормативів оборотних коштів державних підприємств і організацій за станом на 1 січня 1992 року.

1. Індексація нормативу оборотних коштів робиться на державних підприємствах і в організаціях усіх галузей народного господарства (надалі — підприємства), а також на підприємствах із змішаною формою власності в частині оборотних коштів у статутному фонді, створеному за рахунок державних коштів, та орендних підприємствах.

2. Індексації підлягає норматив нормованих оборотних коштів за станом на 1 січня 1992 року.

3. Норматив нормованих оборотних коштів на 1 січня 1992 року визначається шляхом додання до нормативу, що був за станом на 1 січня 1991 року (за даними затвердженого бухгалтерського звіту за 1990 рік), приросту його, який здійснено у 1991 році в результаті розподілу сум дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей, за рахунок перерозподілу коштів внаслідок злиття (поділу) підприємства, спрямування прибутку та інших джерел. По підприємствах, що введені в дію у 1991 році, норматив визначається виходячи з оборотних коштів у статутному фонді на момент утворення з наступними змінами у вищезазначеному порядку.

4. Сума індексації визначається шляхом перемноження нормативу нормованих оборотних коштів на коефіцієнт чотири.

5. Розрахунки потреб у коштах, що спрямовуються на індексацію нормативу нормованих оборотних коштів, підприємства складають самостійно по формі, що додається. Правильність складання таких розрахунків перевіряють державні податкові інспекції на основі бухгалтерських звітів підприємств за 1990 рік, звітів і зведених актів про переоцінку, відповідних документів про злиття (поділ), введення в дію підприємств, спрямування прибутку та інших джерел на приріст нормативу оборотних коштів.

Розрахунки затверджуються керівниками місцевих фінансових органів, узагальнюються і подаються вищому фінансовому органу до 15 червня 1992 року.

6. Обласні, Київський і Севастопольський міські фінансові управління до 20 червня п. р. узагальнюють одержані розрахунки і направляють їх до Міністерства фінансів України.

Мінфін України разом з Мінекономіки України і за погодженням з Національним банком України на підставі одержаних від обл(міськ)фінуправлінь розрахунків потреб у коштах, що спрямовуються на індексацію нормативу нормованих оборотних коштів підприємств, визначають в територіальному розрізі суми, які повинні віднестись на внутрішній державний борг з урахуванням кредиту, наданого постановою Верховної Ради України та повідомляють про це підвідомчі фінансові органи і установи банків.

Про порядок погашення кредитів, що видані на період поповнення оборотних коштів підприємств, буде повідомлено додатково.

7. Суми одержаного кредиту на тимчасове поповнення оборотних коштів підприємства на підставі виписок банку враховують по дебету рахунку 51 «Розрахунковий рахунок» або 60 «Розрахунки з постачальниками і підрядниками» та кредиту рахунку 90 «Короткострокові позички банку». На звітну дату заборгованість по вказаному кредиту відображається по вписуваному рядку 605 «Позики на індексацію нормативу нормованих оборотних коштів» балансу підприємства (форма № 1).

Після списання кредиту, виданого на індексацію нормативу оборотних коштів на внутрішній державний борг, підприємства на підставі виписок банку проводять записи по дебету рахунку 90 «Короткострокові позики банку» і кредиту рахунку 85 «Статутний фонд».

«Затверджено»
Завідуючий рай(міськ)фінвідділом
«——» червня 1992 р.

РОЗРАХУНОК

коштів, що спрямовуються на індексацію нормативу нормованих оборотних коштів

(назва підприємства, організації)

Сума, тис. крб.

1. Норматив нормованих оборотних коштів за станом на 1 січня 1991 року
2. Приріст нормативу оборотних коштів у 1991 році — всього в тому числі:
2. 1. В результаті дооцінки залишків товарно-матеріальних цінностей:
   на 1 січня 1991 року
   на 2 квітня 1991 року
2. 2. За рахунок перерозподілу нормативу внаслідок злиття (поділу) підприємства
2. 3. За рахунок прибутку, спрямованого на приріст нормативу
2. 4. За рахунок інших джерел
3. Норматив нормованих оборотних коштів, що склався за станом на 1 січня 1992 року
4. Індекс збільшення нормативу нормованих оборотних коштів
5. Сума коштів, що спрямовується на індексацію нормованих оборотних коштів (3×4).
6. Норматив нормованих оборотних коштів з урахуванням індексації (3+5).

Керівник підприємства (організації)
Головний бухгалтер
Перевірено:
Начальник державної податкової інспекції.

Цей порядок викладено у спільному листі, який направлено міністерствам, відомствам України, об'єднанням, асоціаціям, обласним, Київській і Севастопольській міським державним адміністраціям, підвідомчим установам банків і фінансовим органам.



Діти їдуть додому. Фото Юрія ХРОМУШИНА. м. Луганськ.

Від того, що Мельнице-Подільський територіальний центр обслуговування пенсіонерів, інвалідів та самотніх непрацездатних громадян розташований на далекій межі Тернопільщини, його підопічні і працівники не страждають. Навпаки, то найблагодійніша в Борщівському районі і в області місцина. Багата природа, родючі землі, теплий клімат і щирі, працьовиті люди.

Пощастило і з директором Іваном Миколайовичем Хомутовським — невтомним ентузіастом соціальної служби. Прикро лише, що цей своєрідний центр людського милосердя опинився сам на сам з байдужістю чиновників.

ЦЕНТР НА ОКОЛИЦІ

Соціальний зріз

Днями вичитав у газеті, що в районі оголошено місячник милосердя. Безглузді, звичайно, й постановка питання, й підхід до його вирішення. Відлуння надуманих у парткомівських кабінетах господарсько-політичних кампаній. Знедоленим потрібні не місячники, а саме милосердя. Воно не дозовані ліки, розраховані на певний термін, а повітря, яке має бути завжди. Яке ж «повітря» в Мельнице-Подільському закладі? Ви не почуєте від його підопічних нарікань на погане обслуговування, дефіцит чуйності й уваги. Тут дають набагато більше, ніж передбачають норми, інструкції, методичні рекомендації. Але ніхто з підопічних не знає, якою ціною дістається їхнє благополуччя працівникам центру, яких відчайдушних зусиль доводиться їм докладати, щоб «вибити» милосердя в тих, хто так любить розпинатися про місячники й декади.

Добре, якщо відгукнеться душа можновладця, допоможе, підтримає, виділить. А якщо ні? Якщо байдуже відмовить? А з такими І. Хомутовський зустрічається далебі частіше. Особливо скупе на підтримку теперішнє керівництво районної Ради. Що сутужно тепер з грішми у районному бюджеті, зрозуміти можна. Але як боляче було чути Іванові Миколайовичу слова одного з керівників Ради, до якого звертався по допомогу: мовляв, без такого закладу, як Мельнице-Подільський центр район може обійтися. І «обходяться». Пального не виділили ні грама. Попросив заступника голови Ради П. Довгошию виділити частину книг із фондів бібліотеки колишнього райкому партії — відмовив: навіщо інвалідам література? І без неї «дотягнуть».

Не знаходять часу, щоб побувати в соціальному закладі ні представник президента в районі М. Боднар, ні його заступники. Один, правда, «удостоїв» увагою І. Хомутовського. Дізнавшись, що в господарській частині центру є автомобіль «Нісса», поставив вимогу продати йому. Та директор не поспішив догодити начальству. Що ж, нехай потерпають за принциповість.

Чиновницька бездушність не обмежується районними кордонами. Обсипає вона морозом і з області, і з Києва. Управління капітального будівництва облвиконкому ще 1 серпня 1990 року мало здати в експлуатацію типовий будинок для 144 інвалідів дитинства. А темпи робіт такі, що й у нинішньому не дочекаються нового приміщення. І змушені діти тиснутися, наче інкубаторські курчата в маленькому ящику.

Міністерство соціального забезпечення України постановою колегії від 17.10. 91 року схвалило досвід роботи Мельнице-Подільського територіального центру обслуговування пенсіонерів, інвалідів та самотніх непрацездатних громадян, рекомендувало використати його в усіх областях України. За цей самий досвід навіть матеріально-технічну допомогу пообіцяло. Та от підкріпити своє добре слово ділом забуло. Досі не виділило ні тонни цементу, ні труб для заміни аварійної тепломережі, ні килимових виробів. «Вибив» директор в Кабінеті Міністрів наряд на два автомобілі, а викупити їх немає за що.

Чекає Іван Миколайович, коли приїдуть з Києва і подадуть давно обіцяну допомогу відповідальні працівники Дитячого фонду, профспілок. Все сподівається, що очолюваний ним центр нарешті посяде центральне місце, а не околичне в душах державних мужів. Та ба...

Втім, якщо чесно, то слово «чекає» тут більше розраховане на емоції, на співчуття. Бо І. Хомутовський насправді вже давно не чекає. З перших днів своєї роботи він діє, бо якби лише чекав, сподіваючись на чиєсь змилування — не було б сьогоднішнього центру, де люди знаходять не тільки притулок і харчі, а й реабілітують тіло й душу.

Переконайтесь самі: в 1982 році комісія Президії Верховної Ради УРСР визнала тодішній Мельнице-Подільський будинок-інтернат для дітей-інвалідів за непридатний для подальшої експлуатації. Взагалі йшлося про його закриття. У такому стані і прийняв господарство І. Хомутовський.

З часом колектив будинку-інтернату для дітей добровільно взявся обслуговувати самотніх пенсіонерів, інвалідів. Багатьом тут надають допомогу за місцем проживання (це не більше-не менше — 1440 осіб). За ними закріплено штатних працівників соціальної служби, які повсякденно турбуються, щоб немічна людина була забезпечена всім необхідним для життя — їжею, теплом, медичним доглядом.

Минулого року, порадившись із колегами, Іван Миколайович відкрив ще два відділення — реабілітаційне і денне — на 50 ліжкомісць кожне. В першому протягом шести місяців відновлюють здоров'я тим, хто втратив його на тяжкій, виснажливій праці в колгоспі чи на промисловому виробництві, а на старість залишився самотнім. В денне відділення люди приходять прийняти лікувальні процедури, поспілкуватися із своїми ровесниками, відпочити в їхньому колі.

На черзі відкриття геріатричного відділення на 200 місць. У ньому самотні знайдуть притулок і догляд до кінця своїх днів. Якихось додаткових субсидій на ці благородні цілі центр не вимагає. Обходиться своїми силами, власним підсобним господарством. А ще виручає щире, неоголошене милосердя: добровільні пожертвування місцевих людей, навколишніх господарств, трудових колективів з багатьох міст України, церковних, світських громад. Приємно вразила, зокрема, щедрість і душевність релігійної общини євангельських християн-баптистів із села Недобоївці Хотинського району Чернівецької області.

Хотілося б, щоб милосердя множило милосердя.

Нещодавно на одному із засідань Тернопільського облвиконкому прийнято комплексну програму розв'язання проблем інвалідності. Є надія, що бодай одним пунктом вона благотворно торкнеться долі Мельнице-Подільського територіального центру обслуговування пенсіонерів, дітей-інвалідів та самотніх непрацездатних громадян. Приємно, що в розгляді цього питання бере участь відомий у нас педагог, а нині представник Президента в області Р. Гром'як.

Іван МОРОЗ.
Мельниця-Подільська Тернопільської області.



Фото Михайла САЧКА.

ЇХ РОЗШУКУЄ... «ЧЕРВОНИЙ ХРЕСТ»

Торік «Голос України» розповів читачам про існування і діяльність у Москві Управління з розшуку радянських та іноземних громадян, яке діяло під егідою Виконкому Союзу Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця СРСР.

Судячи з листів, що надійшли до редакції, а також до колишнього Центрального комітету Товариства Червоного Хреста України, для багатьох наших співвітчизників це було справжнім відкриттям. Та воно й зрозуміло. Хто і як міг розшукувати своїх розкиданих по всьому світу рідних і близьких, мертвих і сущих у часи диктатури, політики залізних замків на кордонах? Навпаки, щоб бути від гріха подалі, ми просто замовчували це, а дехто, ніде правди діти, навіть привселюдно відмовлявся від своїх закордонних родичів — «посібників імперіалізму».

Сьогодні ж, коли трохи випогоджується, багато хто зі страхом збагнув, що крім імен, прізвищ розкиданих по закордоннях близьких і рідних та хіба ще назв «їхніх» країн нічого більше не знає. А кортить! Отож, Управління з розшуку у Москві останніми роками отримувало по 60 тисяч і більше заяв на розшук рідних, близьких чи їхніх могил за кордоном. Майже половина таких прохань надходила з України.

Але червонохресний і червонопівмісяцевий Союз канув у Лету із Союзом червонозоряним, а разом з ним для вже самостійної України кане й Управління з розшуку. Воно, як і багато чого іншого, зробилося російським..

— Це просто сказати — треба створювати свою, українську розшукову службу,— розповідає заступник голови Національного комітету Товариства Червоного Хреста України Надія Лапко.— Ще в квітні цього року президія Комітету вирішила створити власну Службу розшуку. Але нам насамперед потрібно вступити до Міжнародної Федерації Товариств Червоного Хреста і Червоного Півмісяця. Адже тільки в такий спосіб ми встановимо офіційні відносини з національними товариствами країн світу, з допомогою яких і має працювати Служба розшуку.

Який тягар беруть на себе організатори Служби, Національний комітет у цілому, уявити не важко. Україна пережила не одну хвилю економічних і політичних еміграцій, до краю випила чашу горя в другу світову війну. Потрібно розшукувати осіб, яких було вивезено з України в роки війни до Німеччини та інших країн, громадян, які втратили зв'язок з родичами внаслідок війни, стихійних лих і за інших обставин. Служба має розшукувати могили військовослужбовців і цивільних громадян, які загинули за кордоном, та видавати відповідні довідки для відвідування місць їхнього останнього спочинку. А ще — розшук документів на тих, кого було евакуйовано в роки війни, сприяння громадянам в отриманні від Міжнародної служби розшуку довідок, що засвідчують їхнє колишнє перебування на примусових роботах у концтаборах, у тому числі і колишнім малолітнім в'язням. Причому Служба має розшукувати громадян і на території України, якщо до неї звернуться аналогічні служби інших країн, іноземні дипломатичні представництва та приватні особи.

Тільки за два місяці колишня союзна, а нині російська Служба розшуку видала довідки 230 мешканцям України, які просили встановити місцезнаходження військових могил та їх стан у Республіці Польща, та 64 чоловікам про такі могили у ФРН (росіянам відповідно 33 і 22, з інших республік ще менше). Особливо зросла кількість звернень з України — 1594 — тих громадян, які пережили евакуацію в роки минулої війни. Колишній СРСР, не підписавши міжнародних конвенцій про захист жертв війни, зокрема, евакуйованих, позбавив наших співвітчизників міжнародного захисту, у тому числі й грошових компенсацій. Отримати її вони можуть, ставши... громадянами іншої держави — США, Ізраїлю...

Додайте до цього й проблеми, пов'язані з війною в Афганістані, нашою участю у збройних конфліктах в Єгипті, В'єтнамі й інших країнах, проблеми біженців. Ця основна робота ляже на плечі лише... чотирьох чоловік, з яких і має складатися штат Служби. Багато це чи мало? Якщо виходити з мізерного бюджету Товариства, то багато. Якщо ж з кількості запитів людей, то мізер. Для порівняння: українська Служба має взяти на себе половину тієї роботи, яку виконувала колишня союзна у складі 23 штатних працівників і 12-ти на договірних засадах.

При цьому не слід забувати, що нам доведеться налагоджувати справу, як то кажуть, з нуля. Адже вся 10-мільйонна картотека колишнього Управління з розшуку складена в алфавітному порядку, а не за республіканським принципом. Повернувшись із «розвідки» до Москви, провідний спеціаліст відділу гуманітарної допомоги Борис Єненко, на якому, власне, і тримаються паростки зародження української розшукової служби, вважає, що сьогодні у нас немає реальної можливості «зняти» всю інформацію, що стосується України. На його думку, потрібен перехідний період у кілька років, щоб створити інформаційну базу, а перед цим слід набрати кваліфікованих працівників, які володіють іноземними мовами, придбати комп'ютер, ксерокс, факс і все інше, необхідне для зв'язків із закордонними колегами.

У повному обсязі Служба на перших порах зможе розшукувати військові та цивільні могили на території України, підтверджувати їх стан, видавати довідки колишнім евакуйованим за умови, що ті мають відповідні документи, надавати деякі додаткові послуги з цього приводу і, звичайно ж, подавати консультативну допомогу. Решта залишається за російською Службою розшуку. До кінця року вона працюватиме ще за рахунок коштів Товариств усіх колишніх союзних республік, а надалі, очевидно, на договірних умовах, звісно, для всього цього потрібні чималі кошти. Але де їх взяти? Можливо, знайдуться меценати?

Тим часом лише за два місяці цього року провідні спеціалісти відділу гуманітарної допомоги Національного комітету Борис Єненко і Віра Кравченко, крім своєї основної роботи, розглянули 453 листи і заяви, видали 197 довідок. Незважаючи на таку завантаженість, вони готові подати допомогу, насамперед, у вигляді консультацій, усім, хто до них звернеться з такими питаннями. І нагадують адресу Національного комітету Товариства Червоного Хреста України: 252004, Київ-4, вулиця Пушкінська, 30.

Анатолій БЕНЬ,
спеціальний кореспондент з прав людини «Голосу України».

ВІДРОДИСЯ, КВІТКО ЗАКАРПАТТЯ



Закарпаття — своєрідний край. Він вабить насамперед самобутністю мальовничих краєвидів, їх цілющим впливом. Часто область називають маленькою Швейцарією. Зовні воно, можливо, так і є. Але в лещатах тоталітарного режиму регіон довгі роки залишався експлуатованою провінцією, і квітка Закарпаття не забуяла.

Великі надії жителі краю покладають на суверенну Україну: в незалежній, вільній державі вони бачать себе такими ж. А для цього хотіли б, щоб сповна були задіяні широкі можливості краю. Область ще й тепер багата на цінні копалини: високоякісний каолін (з якого колись виготовляли відому віденську порцеляну), кам'яну сіль, буре вугілля, бентонітову глину, кольорові метали. Добре знані його цілющі мінеральні води. Багатообіцяючі перспективи сусідства з Угорщиною, Румунією та Польщею. Закарпаття залишається поки що однією з найменш екологічно забруднених областей республіки, і цінителів прекрасного ваблять сюди унікальне Синевирське озеро, відоме під назвою «Морське око», єдиний в Європі резерват нарцисів, інші перли краю.

Закарпатці, які лише нинішнього століття пережили сім різних владних режимів, прагнуть стабільності. Але економічні, політичні, національні пристрасті, що шарпають нині увесь колишній Союз, не обминають і їх. В області чимало труднощів, характерних і для інших регіонів України. Але є й свої, специфічні. Про окремі з них — сьогоднішня наша розмова.



Микола ГОРВАТ, власний кореспондент «Голосу України» в Закарпатській області.



Телефон корпункту в Ужгороді 2-45-93.



Фото Юрія УДОВИЧЕНКА.
НА ЗНІМКАХ:
● Проводи на полонину в Рахівському районі;
● Турбаза в Тячівському районі.

ЧОРНИЙ ПЕРЕДІЛ

«УЖГОРОД. НАЧАЛЬНИКУ УВС СІРИКУ. СТАВЛЮ ДО ВІДОМА, ЩО 15.05.92 Р. 12 ГРОМАДЯН С. ЗОЛОТАРЕВОГО ХУСТСЬКОГО РАЙОНУ САМОЧИННО ЗАХОПИЛИ ЗЕМЕЛЬНІ ДІЛЯНКИ...» (З ТЕЛЕТАЙПОГРАМИ).

Колективізація на Закарпатті почалася наприкінці 40-х. Отже, в пам'яті багатьох очевидців ще живі епізоди насильницького відбирання батьківської землі, примусового купкування в колгоспи.

Радо зустріли закарпатці довгоочікуваний Земельний кодекс України. На його підставі Радам усіх рівнів доручалося у стислі строки завершити інвентаризацію земель, а відтак розглянути на сесіях заяви громадян, установ та організацій на виділення площ. Прикро, що більшість Рад області цього не зробили. Одна з них — Золотаревська сільська.

Радгосп-завод «Данилівський» почав відводити землі трьом сільрадам, на території яких розташований, вже на початку минулого року. І цим відразу скористався виконком (голова М. Попович) села Данилового. Своєчасно провів інвентаризацію, розглянув заяви громадян і восени та навесні нинішнього року задовольнив усі 108 прохань, що надійшли на той час.

На жаль, приклад данилівського колеги не наслідували керівники Золотаревської сільради, в якій ще з 1990 року нагромадилося близько 500 заяв про виділення земель під присадибні ділянки і понад 150 — під індзабудову. Час минав, інвентаризація не проводилася, хоч радгосп виділив у відання місцевої влади 800 гектарів. Жодної із заяв не розглядали, жителі не знали про перспективи своїх прохань.

Слід сказати, що мешканці Золотаревого — люди в основному заможні. Насамперед завдяки щедрому врожаю в їх особистих (та й радгоспних) садах. Солідні доходи давали також виїзди на заробітки в Росію, Молдову тощо. Коли ж почалася інфляція, вирішили вкласти заощадження в... худобу. Накупили корів, свиней, іншої живності — її поголів'я у громадському секторі відразу збільшилось удвічі. Проте на його тримання потрібні корми. А де ж їх візьмеш за теперішнього тотального дефіциту? Хіба що сам виростиш.

Сільрада виділяти землі не поспішала, тому почали самі придивлятися до радгоспних ділянок. Коли ж керівні мужі — голова виконкому М. Бабич, секретар Г. Довганич, землевпорядник В. Мацунич та інші взялися самовільно експлуатувати солідні наділи, благословляти на такі ж дії своїх рідних та близьких, терпець у маси урвався.

І пішло. Ще звечора землю обробляв радгосп, а зранку дивишся — її вже хтось засадив картоплею і відмежував кілками. Причому хитрий люд, як правило, дочікував, щоб площі зорало, продискувало, удобрило господарство, і лише після цього вдавався до експропріації. Було навіть таке, що радгосп засіяв поле пшеницею, а на ранок там уже красувались чиїсь яблуні.

Приміром, маючи 0,25 га присадибної ділянки, самовільно зорав під власне поле ще 0,34 га окультурених багаторічних трав завуч місцевої школи В. Сливка. До своїх 1,27 га приєднала ще 0,75 га сім'я М. Бабича. Майже гектар «прихопив» О. Дикун і т. д. і т. п.

Розгорілись сварки. Чорний переділ заслонив село. Збилася з ніг міліція, попереджаючи про незаконний захват землі, порушуючи кримінальні справи, миряючи сусідів. Лише працівники сільради зберігають спокій.

Схожа ситуація спостерігається і в інших районах. Чорний переділ триває...

ГРИМАСИ КОРДОНУ

Кажуть, театр починається з вішалки. А держава? Мабуть, з кордону. Від нього формується перше враження про країну, куди приїхали.

...Контрольно - пропускний пункт Чоп — один з найбільших у республіці. Щодня його перетинають понад 6000 громадян. Що ж вони бачать?

Картина, скажемо відразу, неприваблива. Уже на підступах до КПП вас зустрічає довжелезна черга вантажних «камйонів», туристичних автобусів та легковиків. Щоб пригальмувати масове вивезення за кордон дефіцитних товарів, торік перед КПП організували так звану буферну зону, яку обслуговує спеціальний підрозділ міліції. У відгалуженому від основної дороги «апендициті» виїжджаючі та їхні транспортні засоби проходять попередній огляд. Браві сержанти перевіряють не лише дотримання дозволеної межі вивезення речей, а й справність автомобілів, наявність та достовірність відповідних документів тощо.

Умов для роботи — майже жодних. Спірні питання вирішуються в тісному вагончику, який слугує одночасно і притулком у негоду, і складом для конфіскованих речей, і їдальнею, і ще невідомо чим.

— Немає де ні помитися, ні переодягнутись,— розповідає старший зміни старшина Федір Цібеленко.— Вже через дві години роботи наш зовнішній вигляд від пилюки та відпрацьованих газів двигунів такий... Дружина й та сахається.

Не в ліпших умовах і виїжджаючі, котрі, часом, «маринуються» в черзі по кілька діб. У ці дні засіяні навколишні колгоспні поля нагадують дикі пляжі. Розстеливши довкіл припасені покривчики, люди загоряють, тут же на примусах варять їсти, грають у карти і таке інше. Вбиральні, зрозуміло, нема...

Знічев'я у знидилих туристів з'являються не зовсім розважальні ідеї. Так, двом молодикам з Києва забаглося «погратися» в... рекет. І вони почали вимагати з пасажирів кожного автобуса по 1000 карбованців «данини», погрожуючи в разі її невиплати порізати шини. Благо, працівники служби безпеки своєчасно затримали «жартунів». (Так вимагальники пояснювали свої дії).

Чимало нарікань на умови роботи в митниках. Насамперед на необлаштованість пропускного пункту, відсутність під'їзних доріг, сервісу, допоміжних служб, сучасних технічних засобів тощо. Часті «закоркування» виникають через низьку пропускну спроможність мосту через Тису. Багато років ведуться розмови про спорудження ще одного. Вже й місце виділили. Але дистанція від слів до діла не скорочується. Хоча кошти, одержані від реалізації конфіскованих товарів, екологічного збору, вимірюються сотнями тисяч інвалюти та мільйонами карбованців.

Гальмує швидкий перехід кордону нечисленність особового складу прикордонників, що обслуговують КПП. Он машини, що вишикувались у три нерівні шеренги, одночасно оглядають шість інспекторів митниці. А паспорти перевіряють два прикордонники. (На угорському боці їх не менше шести).

Гримас у західного кордону, крім названих, чимало. Незважаючи на них, задіяні тут служби стараються сумлінно виконувати покладені на них обов'язки.

На відпочинок—із власною тарілкою

Щороку на Закарпатті оздоровлювалось понад 25 тисяч дітей. Нинішнього — майже вдвічі менше. Причина? Захмарне зростання цін на енергію, паливо, продукти харчування, інвентар і т. д. Через це ряд дитячих таборів ще й сьогодні до сезону не готові. Їхні начальники бідкаються навіть з елементарним — де придбати ложки, виделки, тарілки тощо.

— Доходить до того,— розповідає завідуючий відділом обради незалежних профспілок В. Гулаткан,— що дітям доведеться пити чай чи компот із банок з-під майонезу. Невже хоча б для літніх таборів не можна виділити необхідний інвентар централізовано?

Не поспішають допомагати вирішити проблему й господарники, діти трудівників яких оздоровлюються в області. Приміром, понад три тисячі дівчаток та хлопчиків приймає щоліта Закарпаття з Житомирщини, де, як відомо, діють три фарфорові заводи. Але жоден з них ділом не відгукнувся на прохання керівництва області продати в оздоровчі табори бодай тарілки. Не сприяло цьому й відповідне міністерство.

Отож нащадкам тих, кому під силу вартість путівки (від 3 до 6 тисяч карбованців), доведеться їхати на відпочинок із власним посудом та іншим причандаллям. А от решті — проводити канікули в під'їздах та на лавицях міських садків.

Анонс

ПЕРШИЙ МІЛЬЙОНЕР

Йосип Фовріш — один з перших на Закарпатті ризикнув викупити в зубожілого колгоспу тваринницький комплекс, який завдавав господарству тільки збитки. Тепер тут діють цехи швейний, столярний і з виробництва плитки та фарб. А сам організатор став першим закарпатським мільйонером. Не тіньовим, а цілком законним.

Розповідь про нього — в одному з наступних номерів.

ДЕЛІКАТЕС ДЛЯ ГУРМАНІВ

Днями в Хусті гостинно відчинив двері збудований в сучасному стилі ресторан «Карась». Своєрідний він не лише фірмовими рибними стравами, а й домашніми, типу закарпатського бануша, токана з бринзою тощо. Чекає делікатес і гурманів — буйволове молоко, якого не знайдете ніде більше.

У сусідів

ЧСФР. Фальшиві інокупюри заполонили чехо-словацькі ринки. Найбільш ходові підробки — банкноти номіналом 50 та 100 доларів США, 100 та 200 німецьких марок. Рідше трапляються фальшиві італійські ліри та місцеві крони. Нещодавно велику партію «липи» виявлено в Кошице. Компетентні органи стверджують, що тут не обійшлося без тіньовиків з колишнього СНД.

УГОРЩИНА. З червня в країні знову підскочили ціни на пальне. Наприклад, літр бензину марки А-92 коштує тепер 66 форинтів. Згідно з «чорним» курсом це приблизно 105 карбованців.







ВІТРИЛО ДОБРОЇ НАДІЇ

«Струни мої золотії, заграйте [illegible] стиха, нехай козак-нетяжище позабуде лихо», — так зверталися наші предки-запорожці до кобзи, з якою не розлучалися у широкому степу, якій виповідали свої думки, яку лагідно називали «вірною дружиноньокою». Бо жінка, яка надовго залишалася без чоловіка, могла і зрадити. А кобза, як і козацька шабля, гартована на доброму вогні, — ніколи.

Музика, як молоде вино, як оте чар-зілля, завжди п'янить, заворожує. Напинає наші надії, немов червнений подув — вітрило. Музика щоразу нагадує нам, що попри всі життєві клопоти й негаразди маємо прислухатися передусім до поклику власного сумління. Вона, начебто втаємничена сповідь, очищає наші душі від намулу підлості й жорстокості, причащає нас добром і благородством. Тим, чого з роками дедалі більше не вистачає у нашому знервованому й байдужому світі.

Та маємо жити надіями на ліпше. А там, де звучить музика, ніколи не вмирає надія. Отож повторимо вслід за козаком-мрійником:

— Струни мої золотії, заграйте мні стиха...

Роман ВАТРИЧ.

Фото Олексія ВАЩЕНКА та Андрія КОТЛЯРЧУКА.







Спеціально для «Голосу України»

ПЕРЕГОВОРИ БУЛИ КОНСТРУКТИВНІ

Нещодавно в Києві побувала делегація Міністерства закордонних справ Республіки Вірменія. У ході візиту обговорювалося широке коло питань, що стосуються подальшого розвитку співробітництва між Україною та Вірменією. Кореспондент «Голосу України» зустрівся з другим секретарем відділу країн СНД зовнішньополітичного відомства Вірменії Юрієм ПЕТРОСЯНОМ. Він входив до складу вірменської делегації, яка побувала в столиці України.

— Юрію Саркісовичу, яка мета візиту вірменської делегації до Києва?

— Основними завданнями нашої поїздки були підготовка і обговорення з українською стороною міждержавного договору, котрий скоро підпишуть Президенти України та Вірменії. Інакше кажучи, ми підготували грунт для майбутньої зустрічі Левона Тер-Петросяна і Леоніда Кравчука.

— Коли і де планується зустріч на вищому рівні?

— Найімовірніше, вона відбудеться в кінці червня в Києві.

— Чи передбачається найближчим часом відкрити посольства Вірменії в Києві та України в Єревані?

— Звичайно, це вже заплановано. Поки що ми маємо намір обмінятися постійними дипломатичними представниками. Просто сьогодні існують проблеми, пов'язані з нестачею коштів і технічних засобів, а також приміщень.

— Юрію Саркісовичу, тепер перейдімо до складних питань, що непокоять наші країни. Карабах, Крим, Чорноморський флот...

— Безумовно, ці питання обговорювалися під час нашого перебування в Києві. Зокрема, українська сторона запропонувала допомогу в пошуку шляхів врегулювання конфлікту у Нагірному Карабасі. При цьому Україна може сприяти привертанню уваги міжнародної громадськості до карабаської проблеми. Українська держава має достатній авторитет і в ООН, і серед країн — учасниць НБСЄ.

— Оскільки мова зайшла про Карабах і роль України у вірмено-азербайджанських відносинах, хотілося б дізнатися ось що. Останнім часом дехто у Вірменії розцінює позицію України як проазербайджанську. Це судження спровокувала інформація в «Независимой газете» про те, що нібито мали місце поставки Україною зброї азербайджанським формуванням. Чи порушували це питання в Києві?

— Звичайно. Українська сторона під час зустрічі категорично спростувала це повідомлення. І якщо хтось з військовослужбовців - українців бере участь у воєнних діях на боці Азербайджану, то це питання виходить за рамки офіційної політики держави. Йдеться про найманців, дії котрих держава не контролює.

— Як ви вважаєте, чи можна порівнювати карабаську проблему з Кримом?

— Гадаю, не можна. Адже карабаська проблема має національний характер, це питання національного самовизначення. Крим же — питання територіальне. До речі, ми були приємно здивовані конструктивним підходом України до врегулювання кримської проблеми.

— Треба згадати і про Чорноморський флот...

— Ця проблема виражає певні відносини між Росією та Україною. У кожної з них свої інтереси: Україна прагне утвердити незалежність, Росія ж намагається стати правонаступницею СРСР. А взагалі цей конфлікт викликаний складністю поділу майна колишнього Радянського Союзу, і від цього ніхто з країн СНД не застрахований.

— Спасибі за інтерв'ю.

Ара МЕЛІКСЕТЯН.
Єреван.

На зв'язку Софія

ЗМІНИ В КАБІНЕТІ МІНІСТРІВ

Вони викликані урядовою кризою, спричиненою повільним ходом економічних реформ у країні. «Уже півроку прем'єр Філіп Димитров та більшість його міністрів тупцюються на місці», — заявили лідери профспілок і запропонували уряду подати у відставку. Крім того суперечки виникли і в самому кабінеті.

Протягом останнього тижня у Болгарії широко коментувався конфлікт між прем'єром і колишнім міністром оборони Луджевим. Останній звинуватив Димитрова у неспроможності реалізувати передвиборчу програму нині правлячого Союзу демократичних сил, а також в надмірній централізації виконавчої влади. Луджева підтримав Президент Желев: «Якщо справа дійде до створення дійового уряду, то я не задумуючись призначу прем'єром Луджева». Однак Димитров користується довірою майже всієї парламентської фракції СДС. «У такому випадку мені нічого робити в Кабінеті нинішнього прем'єра», — сказав Луджев на імпровізованій прес-конференції і залишив свій пост.

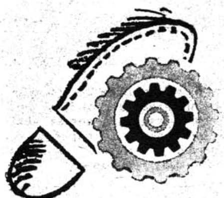
Урядова криза затьмарила навіть повідомлення статистичного управління Болгарії про те, що ціни підвищилися в середньому на 22 відсотки і продовжують зростати, а падіння виробництва найпомітніше серед усіх країн колишнього східного блоку і досягло 20 відсотків.

Отримавши підтримку своєї фракції, прем'єр Димитров провів консультації щодо змін в уряді. Замість міністерства індустрії і торгівлі створюються міністерство промисловості і міністерство торгівлі. Призначено нових міністрів оборони та сільського господарства. Тепер прем'єр матиме чотири віце-прем'єри, один з яких контактуватиме з профспілками (очевидно, Димитров зробив висновки з невдалої спроби проігнорувати профспілки).

Ці зміни стали можливими після переговорів між координаційною радою СДС і турками - парламентаріями, під час яких було підписано політичну угоду про співробітництво. Соціалістична опозиція відмовилася підтримати оновлений уряд, оскільки їй не надали можливості заслухати претендентів на міністерські посади і ознайомитися з програмою прем'єра. Більше того, лідер соціалістів Ананієва заявила, що цей уряд довго не протримається, бо він є заложником СДС, у якому наростають суперечки. На думку деяких оглядачів, склад нового уряду, запропонований Димитровим, не зовсім вдалий. Вони також пророкують нову урядову кризу, яка може перерости в парламентську. А це небажано особливо тепер, коли Болгарію прийняли в Європейську Раду і ведуться переговори про її асоціювання в ЄС.

Василь ЖУКІВСЬКИЙ.

Бізнес-контакт



ДОБРЕ ВЗУТТЯ — ПРИЄМНО Й ПОШИВАТИ

«Взуття-92». Під такою назвою 15 червня в Києві відкрилася Міжнародна спеціалізована виставка взуття, машин для його виробництва і чинбарно - переробної промисловості. У виставці, яка триватиме по 21 червня, беруть участь представники 51 фірми, 12 із яких з України і 20 — з дальнього зарубіжжя. Останні репрезентували німецькі та італійські підприємства. Від України на виставці були представлені такі виробництва, як Бердичівська взуттєва фабрика, Донецька виробничо - торгова фірма «Контур», Гуляйпільська взуттєва фабрика (Запорізька область), Державна корпорація виробників товарів народного вжитку — ЛЕГТЕКС з Києва та інші.

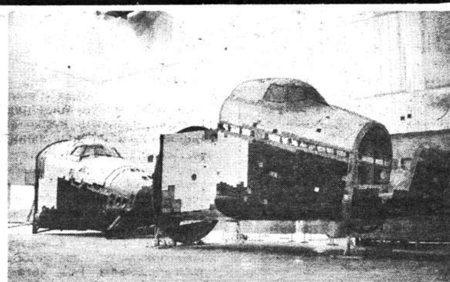
Організатори виставки «Взуття-92» німецька фірма «Фейєрконсальт Мессе» та Торгово - промислова палата України — доклали чимало зусиль для організації цього, вже другого в нинішньому році, міжнародного форуму підприємців.

— Ми бажаємо нашим виробникам успіху в налагодженні плідного співробітництва на українському ринку. І вважаємо, що обопільна зацікавленість ваших і наших підприємців у співпраці переросте в конкретні зв'язки, що надалі розвиватимуться, — зазначив президент «Фейєрконсальт Мессе» пан Добнер Райнерт.

Що ж, побажаймо й ми успіху нашим підприємцям у встановленні взаємовигідного партнерства на користь України. Виставка триває у павільйоні № 12 на території колишньої ВДНГ.

Артем ПРОХОРЕНКО.

Фотофакт



Донедавна Тушинський машинобудівний завод серійно випускав розробки всесвітньовідомих конструкторських бюро Путилова, Яковлєва, Лавочкіна, Туполєва, Сухого. Сьогодні ж заводчани чекають рішення російського уряду про майбутнє фінансування космічної програми «Енергія — Буран». Щоб не сидіти без діла, тушинські машинобудівники встановили у кількох цехах імпортні технологічні лінії для виробництва одноразових шприців. Та й це обладнання працює не на повну потужність.

На знімку: «цвинтар Буранів» — так сумно охрестили на заводі цех, де чекають своєї долі окремі агрегати недобудованих космічних апаратів.

Фото ІТАР — ТАРС.

Власкори повідомляють

Бішкек

ВИХІД БУДЕ ЗНАЙДЕНО!

Найближчим часом у Киргизстані планується підготувати програму виведення республіки з економічної кризи. Про це заявив Президент Акаєв.

У ній передбачається розвиток усіх форм власності. Швидкими темпами будуть здійснюватися комерціалізація, приватизація й технічна модернізація підприємств. Уже підготовлено комплекс заходів, спрямованих на пріоритетний розвиток аграрного сектора. Також передбачено пільги щодо кредитів, податків, закупівельних цін і квоти в матеріально-технічному постачанні сільського господарства.

Євген ДЕНИСЕНКО.

Ташкент

ЧАС ВЖЕ І САМИМ

Іспанія надала кредит Узбекистану в розмірі мільярда американських доларів. Значну його частину призначено для закупівлі новітніх технологій по переробці сировини. Як відомо, всього 8—10 відсотків бавовни, що вирощується в Узбекистані, переробляється на місці.

Зульфія РАСУЛІ.

Алма-Ата

НОВЕ ПРИЗНАЧЕННЯ

Зі встановленням дипломатичних відносин між Казахстаном та Республікою Туреччина згідно з Указом Президента Назарбаєва в Анкарі буде відкрито Казахстанське посольство. Надзвичайним і Повноважним Послом у цій країні призначений К. Саудабаєв, який до цього очолював дипломатичне представництво Казахстану в Москві. Саудабаєв закінчив Ленінградський державний інститут культури за спеціальністю режисура та Академію суспільних наук при ЦК КПРС, кандидат філософських наук.

Тетяна КОСТІНА.

Вільнюс

ЗАСТАВИ ПОДВІЙНОГО ПІДПОРЯДКУВАННЯ

Нещодавно на західних прикордонних заставах Литви з'явилися перші військовослужбовці литовської армії. Тепер поряд з російськими прикордонниками тут нестимуть службу їхні литовські колеги, а також солдати групи швидкого реагування бригади польових військ республіки. Це перший випадок, коли литовські воїни розміщуються у казармах російських прикордонників. Віднині усі 104 кілометри литовсько-польської прикордонної смуги контролюватимуться переважно службами незалежної Литви.

Микола СТАНОВИЧ.

Експрес-новини

Учора Президенти Росії і США Єльцин та Буш розпочали у Вашінгтоні дводенні переговори з питань роззброєння і допомоги Російській Федерації. В інтерв'ю американському телебаченню Єльцин, зокрема, заявив, що американських військовополонених, захоплених під час в'єтнамської війни, було свого часу перевезено до радянських таборів і дехто з них, можливо, ще живий.

* * *

Президент ЧСФР Гавел після невдалих переговорів з лідером Словаччини Мечіаром заявив, що основні розбіжності між сторонами стосувалися майбутнього країни і що необхідно провести всенародний референдум для вирішення цієї проблеми. Сьогодні в Празі має початися третій тур переговорів між політичними лідерами Чехо-Словаччини.

* * *

Великобританія повідомила, що її військово-морські сили знищать усю свою ядерну зброю, головним чином корабельні глибинні бомби та ядерні бомби морської авіації. Цю постанову було прийнято на основі рішення від вересня минулого року про припинення використання таких видів зброї Королівським флотом.

* * *

Міністри закордонних справ Європейського співтовариства не змогли відкинути вето Греції на визнання колишньої югославської республіки Македонії. Міністри повідомили, що відкладуть цю справу для її вирішення керівниками країн — членів ЄС під час зустрічі на найвищому рівні в Лісабоні, яка відбудеться 26—27 червня.

* * *

Президент Албанії Беріша заявив, що його зустріч з Президентом США Бушем була продуктивною і що Сполучені Штати пообіцяли подати додаткову допомогу албанській державі. Під час візиту Беріші до Вашінгтона було підписано двосторонню торговельну угоду, після ратифікації якої американським сенатом Албанії буде надано статус найбільшого сприяння у торгівлі з США.

* * *

У Сараєво супротивні сторони в основному додержують угоди про припинення вогню, незважаючи на окремі її порушення. Командуючий миротворчими силами ООН генерал Маккензі повідомив, що виведення сербської артилерії з району Сараєвського аеропорту має бути завершене до кінця тижня. Тим часом міністр закордонних справ Боснії і Герцеговини Сілайджич звернувся до Ради Безпеки ООН з офіційним запитом про використання авіації для гарантування безпеки цього аеропорту.

* * *

Командуючий ізраїльськими ВПС генерал Бодінгер піддав критиці Сполучені Штати за те, що вони, за його словами, не вживають достатніх заходів, щоб запобігти здійсненню ядерних програм противниками Ізраїлю — Іраном, Іраком і Сирією. Бодінгер підкреслив, що Тель-Авів намагатиметься усунути ядерну загрозу шляхом переговорів. Але в разі їхньої невдачі Ізраїль готовий провести воєнні атаки проти своїх сусідів по регіону, які прагнуть заволодіти ядерною зброєю.

Світ не без добрих людей

ВИЯВЛЯЄТЬСЯ, МИ — СУСІДИ

На цей раз не євреї прибули на «землю обітовану». В Ізраїль приїхали українці.

Це були «праведники миру» — люди, які під час минулої війни, ризикуючи своїм життям і життям своєї родини, рятували від страти євреїв, переховуючи їх у себе.

На жаль, у нас з великим запізненням звернули увагу на цих святих людей. В Києві створено два фонди, які збирають відомості про рятівників. Це фонд «Пам'ять Бабиного Яру», який знайшов 125 чоловік, що рятували євреїв, котрі уникнули розстрілу у Бабиному Яру. Другий фонд — «Пам'ять жертв фашизму в Україні» — збирає такі відомості по всій країні. В його картотеці більше тисячі прізвищ рятівників.

Є в Єрусалимі інститут Яд-Вашем — Катастрофи та Героїзму єврейського народу. Він займається не тільки збиранням відомостей про загиблих євреїв, а й про тих, хто рятував їх. Таким рятівникам присвоюють звання «Праведник миру», нагороджують їх дипломами і медалями, подають допомогу. На їх честь висаджують дерева, викарбовують їх прізвища на граніті.

Ось і нині перша делегація рятівників з України прибула в Ізраїль. У її складі 10 киян і 13 рятівників з Львова, Тернополя, Одеси, Волині, Рівненщини, Івано-Франківська.

...Ми вийшли з аеропорту, як раптом із натовпу зустрічаючих вибігли дві сиві жінки й кинулися в середину нашої групи.

— Богданку! Богданку! Це ти? Це ти? — плачучи питали вони Богдана Доманського.

— Дівчатка, любі, а це ви? — також весь у сльозах упізнав їх Богдан... Так вони і стояли, цілували один одного, гладили по обличчях. І змішалися єврейські й українські сльози... А вони швидко розмовляли українською мовою, начебто боялися не встигнути про щось спитати, про щось розповісти. Ще б пак! Адже не бачились 47 років...

Таких зустрічей було багато.

Спонсором нашої поїздки в Ізраїль був американський юрист Харви Сарнер. Він був і нашим гідом у всіх подорожах по країні, намагаючись зробити їх цікавішими.

Кожен день до кращого в Єрусалимі готелю «Хілтон» під'їжджав автобус і починалась наша мандрівка.

Ми побували в квітучому місті Рішон ле-Ціон, звідки й починався сучасний Ізраїль. Саме сюди прибули перші сіоністи з України більше 100 років тому. Приймав делегацію мер міста, який вручив всім пам'ятні медалі. Така ж зворушлива була й зустріч у мерії Тель-Авіва, де на адресу рятівників було сказано багато теплих слів. Потім їх «розібрали» по сім'ях наші колишні співвітчизники.

Запам'ятався і прийом у парламенті країни — кнесеті. Тут гостей прийняв його голова Дов Шилянський. Він показав зал засідань і головну реліквію кнесета — килими, зроблені за ескізами Марка Шагала на біблейські теми.

Відвідали ми і місця, які стали святими для трьох релігій — іудейської, християнської, мусульманської. Стіну Плачу в Єрусалимі, могили царя Давида і праматері Рахель, Єлеонську гору, Гефсиманський сад, Віа-Долороса — шлях, по якому Ісус Христос проніс свій хрест до Голгофи, Гроб Господень...

А попереду була поїздка в біблейські міста Віфлієм та Назарет, а також до мечеті Аль-Акса — третьої за значенням в мусульманському світі.

Відвідали і кібуц — чудовий оазис серед голого каміння і пекучого сонця — розташований в Іудейській пустелі. В музеї Як-Вашем побували двічі — в день Катастрофи єврейського народу, де відбувся траурний мітинг, і в день відкриття гранітних плит на честь рятівників.

У меморіальному залі наша делегація поклала вінок у пам'ять по загиблих та запалила свічки від Вічного вогню. А потім впало покривало і відкрились дошки з прізвищами «праведників миру»: Глаголєв, Доманський, Чайка, Гаврищук, Варрисевич... І під кожним підпис — «Україна — країна, де живе «праведник миру».

За час перебування в Ізраїлі гості переконались, наскільки доброзичливий його народ, як він цінує подвиг тих, хто зоставсь Людиною, незважаючи на загрозу смерті. З якою любов'ю згадують тут свою батьківщину — Україну ті, хто народився в ній.

І самі «праведники миру» залишили про себе добру пам'ять — своєю скромністю, доброзичливістю, своїми чудовими християнськими обличчями.

Швидко пройшов тиждень... І знов аеропорт, і знову літак. Дві з половиною години в повітрі — і ми вдома, в Києві. Лише дві з половиною години... Виявляється, ми — сусіди.

Ілля ЛЕВІТАС,
голова Товариства єврейської культури України, голова фондів «Пам'ять Бабиного Яру» і «Пам'ять жертв фашизму».

Скандал

У «ВАГНОРОК-2» ПЕРШІ НЕПРИЄМНОСТІ

Як повідомила газета «Летувос рітас», у Литві зафіксовано перший випадок, коли нещодавно випущені в обіг литовські замінники карбованця — «вагнорики-2» не відповідали встановленому стандарту. Днями касир банку «Літімпекс» прийняла значну кількість цих талонів достоїнством 200 та 500 карбованців. Клієнт планував заплатити ними за придбану в банку конвертовану валюту. На щастя, касир вирішила перевірити талони на спеціальному апараті. Результат був шокуючий: майже кожна друга «купюра» висвітлювалася блакитним кольором (так апарат реагує на звичайний папір). Проте папір, на якому були надруковані талони, був з водяними знаками.

Можна припустити, що він або виявився неякісним, або хтось підмінив його в друкарні. Та що б там не було, правління банку передало підозрілі талони на експертизу.

Микола СТАНОВИЧ.
Вільнюс.

А як у них!

НАСУВАЄТЬСЯ «БАНАНОВА» ВІЙНА

Який банан кращий: колоніальний чи доларовий? Доларові надходять з Латиноамериканської Америки. Колоніальні привозять у Європу з колишніх європейських колоній: з Канарських островів, Мартініки, Гваделупи та Мадейри. У німців сумнівів нема — природно, кращий доларовий.

Хоча б тому, що для них він дешевший. А дешевший тому, що він безмитний. А безмитний тому, що у післявоєнній голодній Німеччині банан став уособленням ситого добробуту. І мудрий німецький канцлер Аденауер, бажаючи допомогти своєму народові якомога швидше видряпатися з найтяжчої післявоєнної депресії, скасував мито на ввезення в Німеччину бананів.

Відтоді німці стали буквально бананоманами. Кожний десятий вирощений у світі банан перетравлюють німецькі шлунки, разом — 1,4 мільйона тонн на рік, або 27 кілограмів на душу. І це в порівнянні зі скромними сімома кілограмами, що їх насилу з'їдають протягом року італійці.

Важкої осені 1989 року — року об'єднання Німеччини — бананові знов судилося стати символом, тепер уже єдності нації. На переднє скло прибулих зі Сходу «трабантів» західні німці радісно наклеювали зображення зрілого жовтого фрукта як уособлення добробуту, який їх чекає. Проте...

Як відомо, з 1 січня 1993 року ліквідовуються кордони між державами Європейського співтовариства і вводиться єдине мито. Незабаром Німеччина позбудеться митних привілеїв. Після цього за ввезені тепер лише колоніальні банани німцям доведеться платити на 20 процентів більше.

Щоправда, французи переконують своїх сусідів у тому, ніби їхні банани смачніші. Хоча вони ж, до речі, давно переконали світ у тому, що про «смаки не сперечаються».

В'ячеслав КЕВОРКОВ.
Бонн.

Погляд

А ЛЮДИ ШУКАЮТЬ МИРУ...



Внутрішні національні конфлікти в Боснії та Герцеговині перетворились у масові криваві зіткнення. Зусилля міжнародного співтовариства з метою укласти хоча б перемир'я в Боснії та Герцеговині поки що дають мінімальні результати.

А тим часом сотні тисяч людей змушені тікати з Боснії з надією знайти у країні, що раніше мала назву Югославія, хоч якесь мирне місце...

На знімку: біженці з Сараєва прибувають на військовий аеродром у Белграді.

Фото ТАНЮГ — ІТАР — ТАРС.

Коротко

● Понад три тисячі карбованців становитиме тепер середня пенсія звільнених у запас білоруських військовослужбовців. Таке рішення прийняла Рада Міністрів Білорусі. Щоб забезпечити ці грошові виплати відставним військовим, з бюджету доведеться додатково виділити чотири мільярди карбованців.

● За введення з 1 липня в дію закону «Про в'їзд і перебування в республіці іноземних громадян і осіб без громадянства» проголосувала Верховна Рада Латвії. Законом передбачено, що цій категорії осіб, які прийдуть до республіки після зазначеної дати, протягом місяця доведеться оформити дозвіл на перебування. Інакше їх змусять залишити латвійську територію.

● Удвічі зросла ціна проїзду на поїздах далекого слідування в Азербайджані. Як повідомило управління азербайджанської залізниці, це спричинено лібералізацією цін, різким подорожчанням палива, електроенергії, а також рухомого складу.

● Нові державні символи затверджено казахстанським парламентом. На прапорі республіки, який являє собою синьо-блакитне полотнище, зображені сонце, орел і національний орнамент. Щодо герба, то центральне місце на ньому займає шанирак — верхня частина юрти казаха, яка символізує єдність і цілісність домашнього вогнища. Герб увінчує п'ятикутна зірка.

● В газетах Узбекистану опубліковано постанову уряду республіки про всенародне святкування у листопаді нинішнього року 75-річчя від дня народження Шарафа Рашидова, літератора й довголітнього керівника республіки. З цією метою створена ювілейна комісія, якій доручено розробити програму підготовки й проведення урочистостей.

ХТО І ЩО ЗАХИЩАЄ

29 травня кримська газета «Южный курьер», аналізуючи ситуацію на Кримському півострові, опублікувала статтю під назвою «Межа допустимого», автор М. Стеблін. «Пожорсткішання позицій двох держав по відношенню одна до одної матиме безліч наслідків. Наприклад, росіяни на Україні поки що не відчували себе чужорідним елементом, але хвиля від падіння кримської скелі неминуче докотиться і до них. Розуміючи це, росіяни в Києві та Харкові, чуючи про Крим, хрестяться — Господи, дай людям глузду! Але приморозки українсько-російських відносин матимуть для самого Криму найкатастрофічніші наслідки. Втрата значення рекреаційної зони, крах економіки, зруйнування міжнаціонального миру перетворять квітучий півострів на пустелю. І це можливо навіть при умові, що не буде війни. А якщо чийсь палець, покладений на курок, здригнеться... Хіба вичерпав Крим свої можливості зробити життя більш гідним і безпечним, перебуваючи в складі України і не порушуючи священного для держави принципу недоторканності кордонів?»

Сьогодні уже немає жодних сумнівів, що за спиною РРК і тих, хто його підтримує, стояли і стоять найвищі державні органи Росії. Як немає жодних сумнівів у тому, що Росія протягом тривалого часу стимулювала і заохочувала в Криму сепаратистські тенденції і відверто (згадаймо виступи найвищих посадових осіб останньої), і таємно. Та недаремно кажуть, що немає нічого таємного, яке б не стало явним. А документи, що свідчать про підбурювальну діяльність Росії, випирають з усіх боків, у яку б тогу вона не рядилась.

Матеріал, що ми його пропонуємо читачам, був надрукований у газеті «Літературна Україна» від 14 травня цього року. І він такий важливий, що вважаємо за потрібне ознайомити з ним якомога ширше коло читачів. Бо все те, про що ми лише здогадувалися, та на що натякали, викладене в ньому з надзвичайною чіткістю. І в цьому плані чи не квінтесенцією російської політики щодо України є: **«...отделение Крыма может рассматриваться лишь как начало цепной реакции территориально-государственного распада Украины, способное положить конец планам воссоздания мощного украинского государства и образования черноморско-балтийского союза в западноевропейской части бывшего СССР».**

Останнім часом прихильність Росії до такої політики не приховується навіть про людське око. Позиція РРК в цьому питанні ще ясніша. Газета «Свободный Крым», що є органом цієї організації, вмістила під рубрикою «Обсуждаем концепцию развития свободного Крыма» статтю «Чтобы снизить социальную напряженность» (№ 4, березень 1992 року). Так от, щоб знизити напруження, пропонується не що інше, як на випадок позитивного результату референдуму на території Криму ввести в дію закони Росії.

А сама Росія сьогодні уже відверто чекає результатів референдуму. Це помітили навіть російські засоби масової інформації, наприклад «Комерсант» № 19, де читаємо: **«...многие российские политики, включая вице-президента, считают, что Крым принадлежит России, и вряд ли согласятся даже на видимую его независимость».** Тому сьогодні ясно одне: Україна має бути готовою до того, що Росія спробує оголосити Крим зоною своїх життєвих інтересів.

А покладається Росія у своїй політиці на РРК, що за цим же документом **«...пользуется широкой финансовой поддержкой предпринимательских и коммерческих структур».** Що це за структури, які фінансують організацію?

Дозволимо собі ще одну вельми широку цитату, тепер уже з «Комсомольской правды» від 13 травня цього року зі статті «Летом в Крыму будет жарко...»: **«...за спиной РДК стоит большой бизнес. Движение защищает интересы ассоциации «Импекс-55». Земля полнится слухами о компартийном происхождении огромного состояния ассоциации. Но документального подтверждения версии нет.**

— Да, мы не скрываем, что финансируем РДК, — говорит председатель правления ассоциации Валерий Аверкин.— Это наше право поддерживать те политические силы, которые работают на будущее фирмы. Поэтому берем на себя расходы по аренде помещений, транспорта, выпускаем газеты, содержим более 30 штатных работников движения. Скажу больше. Готовы потратить на проведение референдума столько миллионов, сколько потребуется».

То чиї ж усе-таки інтереси захищають пани з РРК, на яких у свою чергу так покладаються в Москві? Відповідь на це запитання і дає пропонований матеріал. А щодо автентичності унікального документа, то за словами «ЛУ», редакція має вагомі підстави, щоб не сумніватися в цьому.

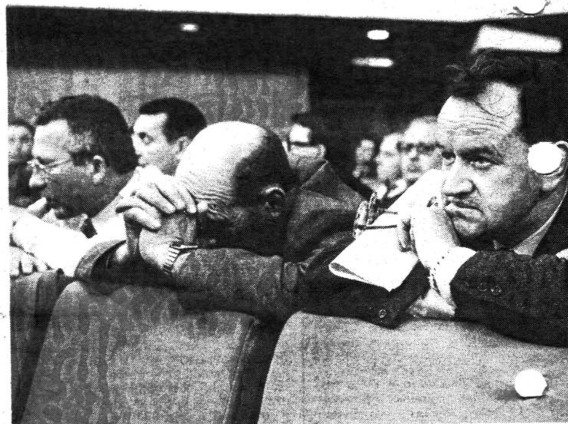
Подаємо найважливіші тези його з незначними скороченнями.

Сергій ЛАВРЕНЮК.



Мал. Євгена САМОЙЛОВА.





● Кримські козаки — щось новеньке. Це — поки що не донці і не кубанці, а свої, місцеві «ряжені», як їх назвала ведуча теленовин на Кримському телебаченні Тетяна Коробова.

● День Пам'яті — річниця переселення кримських татар. Виселення було блискавичним, повернення розтягується на довгі роки.

● Кримська Верховна Рада. Назвалися республікою і взяли права. Відповідальність брати не хочеться.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

СУВЕРЕНИ
ПРОБЛЕМЫ И

(Оценки независимы
научн

ЗАПИСКА составлена по итогам поездки экспертов Российского научного фонда (РНФ) в Крым 22—29 января с. г., организованной в связи с началом работы по комплексной концепции экономического развития Крыма. Выводы опираются на материалы и впечатления, полученные в ходе изучения ситуации на месте и многочисленных бесед с депутатами ВС КрАССР, руководителями и ведущими специалистами Совмина, представителями массовых движений, журналистами, работниками радио и телевидения.

I. СИТУАЦИЯ В КРЫМУ, по мнению экспертов, будет определяться в ближайшей перспективе сочетанием трех основных тенденций.

Во-первых, в течение этого года неизбежно значительное ухудшение социально-экономической ситуации, которая до сих пор отличалась известной стабильностью по сравнению с другими регионами. Фактически оно уже началось в связи с введением купонов.

Наметились признаки падения сельскохозяйственного и промышленного производства, ухудшается продовольственное снабжение и состояние потребительского рынка, сокращаются поставки топливно-сырьевых ресурсов, комплектующих и техники как с Украины, так и из России. Ряд крупных предприятий может оказаться в ближайшие месяцы на грани остановки, в том числе в связи с резким сокращением военных заказов.

Особенно резкое ухудшение социально-экономической ситуации в Крыму может произойти в случае обострения конфликта между Россией и Украиной и попыток последней использовать рычаги экономического давле-

ния (пре
ды и эл
портная
поставок
за и неф
хозяйств
менее т
будет им
без соот
тежного
Украино
ведет к
из обще
экономич
СНГ.

Анал
чительн
мость
поставон
и из Рос
жется в
действен
щиты
экономи
катастро

Во-вт
широко
ления Н

О

Є

ною РРК і
жавні орга-
я протягом
сепаратист-
их посадо-
що немає
и, що свід-
з усіх бо-

друкований
року. І він
ити з ним
ише здога-
дзвичайною
ької політи-
матриваться
сударствен-
планам вос-
ования чер-
части быв-

ики не при-
ьому питан-
юм цієї ор-
епцию раз-
социальную
щоб знизи-
ладок пози-
му ввести в

татів рефе-
ої інформа-
ие россий-
что Крым
видимую
на має бу-
Крим зоною

за цим же
оддержкой
Що це за

епер уже з
у зі статті
стоит боль-
«Импекс-
ождении ог-
подтверж-

— говорит
я.— Это на-
ые работа-
асходы по
, содержим
ше. Готовы
ионов, ско-

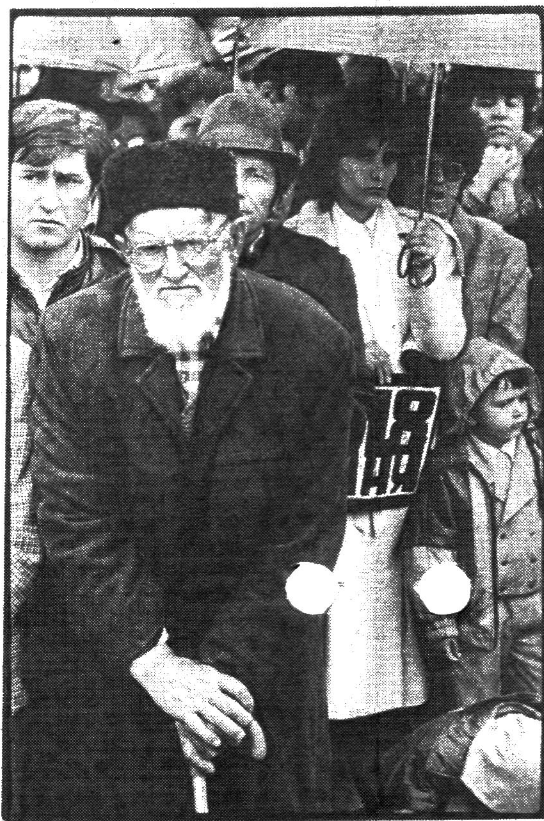
РК, на яких
на це запи-
ичності уні-
має вагомі

роченнями.

РЕНЮК.

ОЙЛОВА.





● Кримські козаки — щось новеньке. Це — поки що не донці і не кубанці, а свої, місцеві «ряжені», як їх назвала ведуча теленовин на Кримському телебаченні Тетяна Коробова.

● День Пам'яті — річниця переселення кримських татар. Виселення було блискавичним, повернення розтягується на довгі роки.

● Кримська Верховна Рада. Назвалися республікою і взяли права. Відповідальність брати не хочеться.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.



СУВЕРЕНИТЕТ КРЫМА: ПРОБЛЕМЫ И ПЕРСПЕКТИВЫ

(Оценки независимых экспертов Российского научного фонда)

ЗАПИСКА составлена по итогам поездки экспертов Российского научного фонда (РНФ) в Крым 22—29 января с. г., организованной в связи с началом работы по комплексной концепции экономического развития Крыма. Выводы опираются на материалы и впечатления, полученные в ходе изучения ситуации на месте и многочисленных бесед с депутатами ВС КрАССР, руководителями и ведущими специалистами Совмина, представителями массовых движений, журналистами, работниками радио и телевидения.

I. СИТУАЦИЯ В КРЫМУ,

по мнению экспертов, будет определяться в ближайшей перспективе сочетанием трех основных тенденций.

Во-первых, в течение этого года неизбежно значительное ухудшение социально-экономической ситуации, которая до сих пор отличалась известной стабильностью по сравнению с другими регионами. Фактически оно уже началось в связи с введением купонов.

Наметились признаки падения сельскохозяйственного и промышленного производства, ухудшается продовольственное снабжение и состояние потребительского рынка, сокращаются поставки топливно-сырьевых ресурсов, комплектующих и техники как с Украины, так и из России. Ряд крупных предприятий может оказаться в ближайшие месяцы на грани остановки, в том числе в связи с резким сокращением военных заказов.

Особенно резкое ухудшение социально-экономической ситуации в Крыму может произойти в случае обострения конфликта между Россией и Украиной и попыток последней использовать рычаги экономического давления (прекращение подачи воды и электроэнергии, транспортная блокада, сокращение поставок продовольствия, газа и нефтепродуктов, сельскохозяйственной техники). Не менее тяжелые последствия будет иметь введение гривны без соответствующего платежного соглашения между Украиной и Россией, что приведет к выключению Крыма из общей рублевой зоны и экономического пространства СНГ.

Анализ показывает исключительно высокую зависимость хозяйства Крыма от поставок как с Украины, так и из России. Если Крым окажется в этой ситуации без действенной поддержки и защиты России, его ожидает экономическая и социальная катастрофа.

Во-вторых, наблюдается широкое недовольство населения Крыма политикой нынешнего руководства Украины, рост антиукраинских настроений. В первую очередь это связано с попытками принудительной украинизации общественно - государственной жизни полуострова.

В целом стремление Украины к полной «самостийности», линия на выход из СНГ и разрыв с Россией не находят поддержки в Крыму, активно не принимаются русскоязычным населением и рождают законные опасения за его будущее положение в независимой Украине.

В-третьих, в ближайшие месяцы можно ожидать обострения внутриполитической ситуации в Крыму в связи с ростом недоверия к нынешнему руководству республики и усиливающейся критикой в его адрес за пассивность, двойственность позиции и неспособность защитить интересы населения республики.

На данный момент наибольшим влиянием пользуется РДК — Республиканское движение Крыма, которое практически не имеет серьезных политических оппонентов в лице других массовых организаций или движений в Крыму и пользуется широкой финансовой поддержкой предпринимательских и коммерческих структур. Особенно сильные позиции имеет в Симферополе, Севастополе, Керчи и на Южном берегу Крыма.

РДК решительно выступает за суверенитет Крыма, выход из состава Украины и присоединение к СНГ или России. При этом оно исходит из необходимости полной передачи в ведение СНГ или РФ вопросов обороны, внешней политики, финансов, пограничного и таможенного режима при сохранении за Крымом функций административно - хозяйственного самоуправления и статуса свободной экономической зоны.

В случае затягивания вопросов о проведении референдума РДК планирует организовать массовые акции протеста (забастовки, голодовки, митинги и манифестации). Для противодействия возможным попыткам силового давления со стороны Украины готово организовать отряды гражданской самообороны на базе республиканской организации воинов-афганцев.

После проведения референдума РДК намерено добиваться досрочных выборов в ВС республики, формирования нового правительства, принятия новой Конституции. Стоит в оппозиции к нынешнему составу и руководству ВС, рассматривает вопрос о выдвижении командующего ЧФ адмирала Касатонова, быстро набирающего популярность в Крыму, своим кандидатом на пост президента или председателя ВС.

Вместе с тем движение имеет ряд слабых мест (слабость организационной базы, отсутствие авторитетных и популярных фигур в руководстве, недостаток опыта политической и организационной работы и т. п.), которые могут затруднить достижение намеченных целей.

II. ИНТЕРЕСЫ РОССИИ В КРЫМУ

Помимо известных исторических, культурно-этнических и экономических причин значение Крыма для России определяется в настоящее время тремя важными обстоятельствами.

Во-первых, в связи с дезинтеграцией единого оборонного пространства СССР, событиями в Закавказье и активизацией Турции, Ирана и Пакистана в этом регионе, Крым и Черноморский флот приобретают жизненно важное значение для обороны южных рубежей России и СНГ.

Линия ведущих политических сил и нынешнего руководства Украины на выход из СНГ при явной неспособности и нежелании сохранить его как действующую стратегическую и оперативно-тактическую группировку, могут привести к фактическому уничтожению и распродаже Черноморского флота, поставить под угрозу интересы других государств в этом регионе. Особенно опасная ситуация может сложиться в случае прихода к власти в Украине крайних националистических сил.

Поскольку иного места базирования ЧФ, кроме Крыма, реально не существует, эти вопросы оказываются реально связанными между собой.

Во-вторых, в условиях распада СССР и отделения Украины и Прибалтики незамерзающие порты Крыма приобретают особое значение для внешней торговли России и других государств СНГ, для гарантированного круглогодичного доступа к мировым торговым и морским путям. При дополнительных вложениях в инфраструктуру (восстановление железнодорожного парома или строительство моста через Керченский пролив, развитие портово-складского хозяйства и современных систем связи и т. п.) Крым имеет перспективу стать важным торгово-финансовым центром Евразии в Средиземноморье.

Выключение Крыма из рублевой зоны и общего рыночного пространства СНГ может создать труднопреодолимые препятствия для реализации интересов России в этом направлении.

В-третьих, в связи с положением в Закавказье резко возрастает роль Крыма как уникальной курортной зоны и поставщика многих видов южных культур в Россию (ранние фрукты и овощи, ценные масличные культуры, виноделие и т. д.). Обеспечить широкий доступ населения России к здравницам Крыма в условиях выхода Украины из единого валютного экономического пространства вряд ли окажется возможным, что, безусловно, будет иметь не только экономический, но и широкий психологический и социально-политический эффект.

III. ПЕРСПЕКТИВЫ РЕШЕНИЯ КРЫМСКОГО ВОПРОСА

Оптимальным представляется решение, которое предусматривает самоопределение Крыма через свободное волеизъявление его народа (референдум), уважение этого акта соседними государства-

ми и вхожд
тав СНГ в
правного с
ративно-хоз
тории с ос
Это позвол
свои отн
республика
ной и нед
основе, с у
сложивших
хозяйствен
же создает
новления п
тивного ба
Причерномо
яться и на
шение в на
заденет на
ва двух бра
мократичес
междунаро

В этой с
ется целе
принять пр
следующих

Во-первы
конца раб
аннулирова
года по К
максималь
тивное до
юридическо
Важность
деляется н
она лишае
правовой
Украины н
раняет вся
нову для
нения а
экономичес
насилия в

Во-вторы
и пропага
важно
проблему
ториального
Россией и
рос госуда
ского само
ления Кр А
зи необход
общее заяв
зидента Ро
котором
принципиал
и выдвину
Украине н
по этому
ем предст
определен
его урегу
от примене
ния, уваже
моопределе
свобод, вза
ресов и т.
добиться с
на моратор
любые од
по изменен
период пер
национальн
ориентация
связей, ог
выезда, бл
жирского
ния, систем
снабжения,
ние воинс
и т. д.).

В-третьи
уже в бли
тивизирова
ственные,
культурны
в первую
вительстве
думать и
по обеспеч
ской без
создать м
ных консул
КрАССР.
ведущих п
предостави
российских
вой инфор
нения свое

Важно
чать подго
соглашени
и Крымско
основам и
шений, ус
Крыма в
экономи
чества и т
держку б
свой сувер

ГОЛОС України





...ЕТ КРЫМА: ПЕРСПЕКТИВЫ

...экспертов Российского ...фонда)

...ние подачи во-
...энергии, транс-
...а, сокращение
...вольствия, га-
...ктов, сельско-
...техники). Не
... последствия
...дение гривны
...ющего пла-
...шения между
...сией, что при-
...чению Крыма
...вой зоны и
... пространства

...ывает исклю-
...окую зависи-
...ва Крыма от
...Украины, так
...ли Крым ока-
...ситуации без
...держки и за-
...его ожидает
...и социальная

... наблюдается
...льство насе-
...литикой ны-

нешнего руководства Украины, рост антиукраинских настроений. В первую очередь это связано с попытками принудительной украинизации общественно - государственной жизни полуострова.

В целом стремление Украины к полной «самостийности», линия на выход из СНГ и разрыв с Россией не находят поддержки в Крыму, активно не принимаются русскоязычным населением и рождают законные опасения за его будущее положение в независимой Украине.

В-третьих, в ближайшие месяцы можно ожидать обострения внутриполитической ситуации в Крыму в связи с ростом недоверия к нынешнему руководству республики и усиливающейся критикой в его адрес за пассивность, двойственность позиции и неспособность защитить интересы населения республики.

На данный момент наибольшим влиянием пользуется РДК — Республиканское движение Крыма, которое практически не имеет серьезных политических оппонентов в лице других массовых организаций или движений в Крыму и пользуется широкой финансовой поддержкой предпринимательских и коммерческих структур. Особенно сильные позиции имеет в Симферополе, Севастополе, Керчи и на Южном берегу Крыма.

РДК решительно выступает за суверенитет Крыма, выход из состава Украины и присоединение к СНГ или России. При этом оно исходит из необходимости полной передачи в ведение СНГ или РФ вопросов обороны, внешней политики, финансов, пограничного и таможенного режима при сохранении за Крымом функций административно - хозяйственного самоуправления и статуса свободной экономической зоны.

В случае затягивания вопросов о проведении референдума РДК планирует организовать массовые акции протеста (забастовки, голодовки, митинги и манифестации). Для противодействия возможным попыткам силового давления со стороны Украины готово организовать отряды гражданской самообороны на базе республиканской организации воинов-афганцев.

После проведения референдума РДК намерено добиваться досрочных выборов в ВС республики, формирования нового правительства, принятия новой Конституции. Стоит в оппозиции к нынешнему составу и руководству ВС, рассматривает вопрос о выдвижении командующего ЧФ адмирала Касатонова, быстро набирающего популярность в Крыму, своим кандидатом на пост президента или председателя ВС.

Вместе с тем движение имеет ряд слабых мест (слабость организационной базы, отсутствие авторитетных и популярных фигур в руководстве, недостаток опыта политической и организационной работы и т. п.), которые могут затруднить достижение намеченных целей.

II. ИНТЕРЕСЫ РОССИИ В КРЫМУ

Помимо известных исторических, культурно-этнических и экономических причин значение Крыма для России определяется в настоящее время тремя важными обстоятельствами.

Во-первых, в связи с дезинтеграцией единого оборонного пространства СССР, событиями в Закавказье и активизацией Турции, Ирана и Пакистана в этом регионе, Крым и Черноморский флот приобретают жизненно важное значение для обороны южных рубежей России и СНГ.

Линия ведущих политических сил и нынешнего руководства Украины на выход из СНГ при явной неспособности и нежелании сохранить его как действующую стратегическую и оперативно-тактическую группировку, могут привести к фактическому уничтожению и распродаже Черноморского флота, поставить под угрозу интересы других государств в этом регионе. Особенно опасная ситуация может сложиться в случае прихода к власти в Украине крайних националистических сил.

Поскольку иного места базирования ЧФ, кроме Крыма, реально не существует, эти вопросы оказываются реально связанными между собой.

Во-вторых, в условиях распада СССР и отделения Украины и Прибалтики незамерзающие порты Крыма приобретают особое значение для внешней торговли России и других государств СНГ, для гарантированного круглогодичного доступа к мировым торговым и морским путям. При дополнительных вложениях в инфраструктуру (восстановление железнодорожного парома или строительство моста через Керченский пролив, развитие портово-складского хозяйства и современных систем связи и т. п.) Крым имеет перспективу стать важным торгово-финансовым центром Евразии в Средиземноморье.

Выключение Крыма из рублевой зоны и общего рыночного пространства СНГ может создать труднопреодолимые препятствия для реализации интересов России в этом направлении.

В-третьих, в связи с положением в Закавказье резко возрастает роль Крыма как уникальной курортной зоны и поставщика многих видов южных культур в Россию (ранние фрукты и овощи, ценные масличные культуры, виноделие и т. д.). Обеспечить широкий доступ населения России к здравницам Крыма в условиях выхода Украины из единого валютного экономического пространства вряд ли окажется возможным, что, безусловно, будет иметь не только экономический, но и широкий психологический и социально-политический эффект.

III. ПЕРСПЕКТИВЫ РЕШЕНИЯ КРЫМСКОГО ВОПРОСА

Оптимальным представляется решение, которое предусматривает самоопределение Крыма через свободное волеизъявление его народа (референдум), уважение этого акта соседними государствами и вхождение Крыма в состав СНГ в качестве равноправного субъекта административно-хозяйственной территории с особым статусом. Это позволит Крыму строить свои отношения со всеми республиками на равноправной и недискриминационной основе, с учетом исторически сложившихся культурных и хозяйственных связей, а также создает основу для установления прочного и объективного баланса интересов в Причерноморье. Можно надеяться и на то, что такое решение в наименьшей степени заденет национальные чувства двух братских народов, демократические ценности и международные нормы.

В этой связи представляется целесообразным предпринять практические шаги в следующих направлениях:

Во-первых, довести до конца работу по правовому аннулированию решения 1954 года по Крыму, обеспечив максимально полное и объективное документальное и юридическое обоснование. Важность этой работы определяется не только тем, что она лишает государственно-правовой базы притязания Украины на Крым, но и устраняет всякую законную основу для возможного применения административного, экономического и военного насилия в этом вопросе.

Во-вторых, в политическом и пропагандистском плане важно трансформировать проблему Крыма из территориального спора между Россией и Украиной в вопрос государственно-политического самоопределения населения Кр АССР. В этой связи необходимо подготовить общее заявление ВС и Президента России по Крыму, в котором будет отражена принципиальная позиция РФ и выдвинуто предложение к Украине начать переговоры по этому вопросу (с участием представителей Крыма), определены общие принципы его урегулирования (отказ от применения силы и давления, уважение принципа самоопределения и гражданских свобод, взаимный учет интересов и т. п.). Важно также добиться согласия Украины на мораторий, запрещающий любые односторонние меры по изменению статус-кво на период переговоров (введение национальной валюты, переориентация хозяйственных связей, ограничение въезда-выезда, блокирование пассажирского и грузового движения, системы водо- и электроснабжения, передислоцирование воинских контингентов и т. д.).

В-третьих, целесообразно уже в ближайшее время активизировать прямые хозяйственные, общественные и культурные связи с Крымом, в первую очередь, по неправительственным каналам, продумать и подготовить меры по обеспечению экономической безопасности Крыма, создать механизм регулярных консультаций с ВС и СМ КрАССР, представителями ведущих политических сил и предоставить им трибуну в российских средствах массовой информации для разъяснения своей позиции.

Важно также заранее начать подготовку «рамочного» соглашения между Россией и Крымской республикой по основам и принципам отношений, условиям вступления Крыма в СНГ, путям развития экономического сотрудничества и т. д., а также обеспечить международную поддержку борьбы Крыма за свой суверенитет.

ДО ЧОГО ПРАГНУТЬ НАРОДИ ПІВОСТРОВА?

Про деякі аспекти політичних подій в Криму

Ще недавно тихий, так би мовити, сплячий Крим, сьогодні став найбільш політизованим регіоном в Україні. Вихідні тут були багатими на політичні акції. І тільки свято кримських татар — курбан-байрам — не мало політичного забарвлення. Хоча і його спочатку планували організувати в п'ятницю. Та у зв'язку з оголошенням в Україні дня трауру курбан-байрам вирішили перенести на суботу. В п'ятницю ж у всіх мечетях півострова відбулися богослужіння по загиблих на шахті «Суходільська-Східна».

А 13 червня в сімферопольському парку імені Т. Шевченка вирувало свято. Грала музика, виступали колективи художньої самодіяльності, виконувалися кримськотатарські, українські, російські народні пісні, танці. Багатою була кухня кримських татар — шашлики, кубете, люля-кебаб, плов...

А в цей час на своє засідання зібралася Президія Верховної Ради Криму. Обговорювалася ситуація, що склалася на півострові. Голова ВР Криму Микола Багров повідомив, що на переговорах у Києві про розмежування повноважень між Україною та Республікою Крим досягнено домовленості про перехід на висхідні позиції. Однак Закон України «Про статус автономної республіки Крим» поки що працює, оскільки скасувати чи зупинити його дію може тільки ВР України.

Що ж до загальнокримського референдуму, призначеного на 2 серпня 1992 року, то він має відбутися, оскільки ВР Криму не вклалася в термін до 10 червня переглянути це питання. І все ж остаточне рішення прийме ВР Криму.

Восьма сесія Верховної Ради Криму, засідання якої неодноразово відкладалися, продовжить роботу 29 червня.

Сьогодні, на мою думку, Верховній Раді, Президентові України треба вникнути в кримську ситуацію з усією серйозністю, негайно розв'язати одне з основних питань — прийняти політичне рішення про надання Кримові статусу національно - територіальної автономії кримськотатарського народу.

Про це з усією рішучістю говорилося й на мітингу кримських татар, що відбувся в Сімферополі на Центральній площі 14 червня. Його організував Меджліс кримськотатарського народу та Організація кримськотатарського національного руху (ОКНР).

Майорять державний прапор України, національні прапори кримських татар. На плакатах написи: «Національна державність — невід'ємне право кримських татар», «Ні — референдуму!», «Ганьба шовіністам і фальсифікаторам історії Криму та кримських татар».

Член Меджлісу Лютфі Османов, заступник голови Меджлісу, Голова ОКНР Рефат Чубаров та інші, які виступили на мітингу, вимагали від Верховних Рад України та Криму вжити найрішучіших заходів щодо вгамування шовіністичної істерії на півострові, акцентували увагу присутніх на необхідності скасування рішення про проведення надуманого референдуму, який може призвести до катастрофічних наслідків, до розколу Криму. Учасники мітингу звернулися до ВР Криму з вимогою не піддаватися на провокації РРК і не приймати надуманого Закону про громадянство Криму. У прийнятій резолюції зазначається, що кримськотатарський народ не визнає Конституцію Криму, наголошується на нерозривному зв'язку Криму з Україною. «Ми віримо Україні, яка впродовж століть боролася за свою свободу і незалежність і нарешті досягла цього. Ми впевнені, що така волелюбна держава, яка поклала мільйони кращих своїх синів і дочок на вівтар свободи, не стане на заваді національного самовизначення іншого народу»,— сказав, виступаючи наприкінці мітингу, Рефат Чубаров.

Рефат Чубаров повідомив, що 14 червня 1940 року, тобто рівно 52 роки тому, радянські танки ввійшли на території Балтійських держав і окупували їх на півстоліття. Учасники мітингу висловили надію, що, звільнившись від більшовицьких пут, ці держави співробітничатимуть з усіма волелюбними народами. Оплесками сприйняли повідомлення, що Конгрес Союзу європейських народів прийняв у свою сім'ю кримськотатарський народ.

Учасники мітингу надіслали телеграму глибокого співчуття сім'ям загиблих на шахті «Суходільська - Східна». Меджліс виділив для вручення двом-трьом сім'ям 500 американських доларів.

Ще про одну подію минулих вихідних. Координаційну раду блоку «Крим з Україною» перенесено з Джанкоя, де її засновано, до Сімферополя. 14 червня відбулося спільне засідання членів координаційної ради всіх регіонів півострова. Обговорювалося ставлення до референдуму, до так званого громадянства Криму, а також питання координації дій сил, які стоять на платформі блоку «Крим з Україною». Наголошувалося на необхідності зберегти в Криму спокій, міжнаціональну злагоду та громадянський мир.

Керівники ряду рухів та партій блоку «Крим з Україною» відзначали, що передвибухову ситуацію на півострові належним чином не сприймають народні депутати України, Президент Л. Кравчук.

До речі, як стало відомо з поінформованих джерел, командування Чорноморського флоту всіляко блокує прибуття сюди новобранців з України, а призовникам із Росії створює «зелену вулицю». 180 українських хлопців близько тижня чекали в Севастополі, поки їх взяли на флот. А 240 юнаків із Росії розмістили в частинах та на кораблях у день прибуття. Сьогодні ще 200 хлопців із незалежної України очікують вирішення своєї долі у школі прапорщиків, де тимчасово розмістився штаб ВМС України. Командування ЧФ наполягає на поверненні їх назад. МВС України намагається все-таки законним шляхом влаштувати хлопців для проходження служби на флоті. Командуючий флотом адмірал Касатонов заявив, що він виконує не Укази Президента України, а Укази Президента Росії.

Олександр ПІЛАТ.

Ось уже півтора року виходить газета «Голос України», і все ж існують значні труднощі з передплатою та доставкою читачам. Чимало листів-скарг на різні поштові відділення ми надіслали на розгляд до Міністерства зв'язку України. У відповіді, що надійшла до редакції, повідомляється, зокрема: «На місцях вжито заходів до задоволення претензій передплатників, їм дано роз'яснення щодо нових умов розповсюдження газети «Голос України». Працівники підприємств, винні в порушенні умов передплати і доставки газети «Голос України», покарані: до них застосовано заходи дисциплінарного впливу (догана, попередження, позбавлення премії за другий квартал)».

Але скарги на незадовільну роботу поштових відділень продовжують надходити. Сьогодні ми пропонуємо вашій увазі добірку таких листів. Вони красномовно свідчать про «дієвість» усіх заходів Мінзв'язку для покращання доставки газети Верховної Ради України читачам.

ХОЧУ МАТИ СВОЮ ГАЗЕТУ

Постійно передплачував улюблені газети «Труд», «Известия», «Комсомольськую правду». А коли Україна стала незалежною, я вирішив, що мені не потрібні газети чужої держави, і вирішив передплатити тільки «Голос України». У поштовому відділенні зв'язку мені відповіли, що на передплату цієї газети немає дозволу, є вказівка зверху про заборону її передплати. І тоді я вирішив передплатити чужу газету, якщо свої заборонені. Ось вам і незалежна Україна.

А все-таки свою газету читати дуже хочеться. Хто ж мені допоможе її передплатити?

А. МОЛЬЧЕНКО.

Рудня
Козелецького району
Чернігівської області.

ДВОЄ ДОМОВИЛИСЯ, ТРЕТІЙ НЕ ВИКОНУЄ

Передплатила «Голос України» в січні з березня до кінця року. Але з 1 травня не одержую. У поштовому відділенні мені сказали, що треба було доплатити. Але я читала у вашій газеті зовсім інше. І скільки не доводжу поштовим працівникам, що їхні дії неправильні, газету мені не приносять. Чому вони самовільно порушують наш із вами договір на передплату газети?

З повагою
В. ГРИЩУК.

Південноукраїнськ
Миколаївської області.

А вказівки загубилися

У моїх неодноразових проханнях передплатити «Голос України» на друге півріччя Високопільське відділення зв'язку мені постійно відмовляє, посилаючись на те, що не має вказівок з районного відділення зв'язку. Як же тоді розуміти ваші заклики до передплати газети?

Степан КОВАЛЬ,
ветеран війни і праці.

Високопілля
Валківського району
Харківської області.

Комусь не вигідно. Чому?

Вирішив передплатити «Голос України» з другого кварталу. Мене цікавлять офіційні матеріали України, які друкує ваша газета. У кількох поштових відділеннях зв'язку мені нічого ніхто пояснити не зміг, але передплату чомусь не приймали. Тоді я пішов на головпоштамт. Вистояв чергу до віконечка, а там мені повідомили, що передплати на газету «Голос України» немає. Чи то газета збанкрутіла й закривається, чи то не одержали якогось розпорядження, так і не змогли мені пояснити, чому не приймається передплата. Зрозуміло одне — комусь дуже не вигідно передплачувати «Голос України» в Дніпропетровську. Але чому?

Володимир
ПОКРОВСЬКИЙ.

Дніпропетровськ.

Немає порядку

Хотіла передплатити «Голос України» з другого кварталу але у всіх поштових відділеннях Черкас мені відмовили. На головпоштамті пояснили, що газета закривається, прийшло розпорядження з Києва передплату не приймати.

Вважаю, що це краща газета в Україні, в ній завжди є широка інформація про події і в нашій державі, і за кордоном. А зв'язківці пропонують в основному російські газети, інформація в яких часто викликає сумнів. Шкода, що немає належного порядку в передплаті на хорошу українську газету.

Валентина **ВАРОДІ.**

Черкаси.

Новини з Мінзв'язку

РИНОК І ПЕРЕДПЛАТА

У травні в Міністерстві зв'язку України відбулася нарада з питань передплатної кампанії на 1993 рік за участю представників усіх республіканських газет та журналів. Це була не звичайна нарада, властива минулим рокам, коли присутніх від одноманітності брала нудьга. Тепер нудьгувати не довелося нікому.

З перших хвилин стало зрозуміло, що Міністерство зв'язку серйозно продумало новий порядок проведення передплатної кампанії і не збирається бути від неї у програші. Те, що деякі газети та журнали на ладан дихають через нестачу паперу та відсутність коштів на нього, його анітрохи не бентежить. У нього свої інтереси. Та й чи слід ще чомусь дивуватися, коли ринок наступає на п'яти? Отож тільки за місце в республіканському каталозі на газети та журнали кожному виданню доведеться сплатити 6,5 тисячі карбованців.

Передплата та розповсюдження преси робитимуться тільки після укладення договору з Міністерством. Вперше вводяться такі додаткові послуги, як внесення змін до каталога, бланків замовлень, оперативна робота по рекламі, прогнозування, експедування періодики. Звісно, за все це теж потрібно платити.

Торкнулися зміни й самої організації передплати. Тепер її робитимуть на будь-яку газету чи журнал максимум на 6 місяців. Таким чином ми втратимо певну кількість передплатників. Бо людина часто-густо забуває продовжити передплату, отже вона залишиться без газети, а ми — без читача.

Це неприйнятно і для самих працівників передплатних відділень. Тільки той, хто безпосередньо займається цією роботою, знає, скільки помилок доводиться виправляти після закінчення передплатної кампанії. Можна уявити, скільки їх з'явиться за нових умов, коли стільки скарг на поштові та передплатні відділення «Союздруку» тепер! Тож передплата на півроку — тільки зайва робота працівникам передплатних відділень.

І ще одне, що стосується майбутньої передплатної кампанії. «Каталог СРСР на передплату газет та журналів», хоча СРСР вже немає, залишився, тільки тепер він уже російський. «Старша сестра» пропонує державам Співдружності свої послуги: кожному виданню місце в каталозі, яке оцінила в 15 тисяч карбованців. Такі умови сусідньої держави. Що ж, це її право, тим більше, що взятися за спільний каталог країн Співдружності, мабуть, немає бажаючих.



Мал. Володимира КИСЕЛЬОВА.

Але чи так уже й потрібен нам цей спільний каталог? В Україні, як уже мовилося, є свій, і місце в ньому коштує дешевше. То чи не краще, щоб гроші залишилися в нашій державі, обійтися власним каталогом і обмінятися ним з іншими державами Співдружності, оскільки в кожній буде свій?

Нав'язування спільного каталога призведе до засилля російської періодики, а її і так досить в Україні. Дивує і готовність Міністерства зв'язку незалежної України кинутися в передплатну залежність від Росії.

Марія **ДАВИДЕНКО.**

P. S. Коли матеріал було набрано до друку, з Міністерства зв'язку до редакції надійшов лист за підписом заступника міністра М. Стародуба, в якому повідомлялося, що пропозиція міністерства проводити передплату максимум на півроку «не знайшла підтримки. З метою досягнення взаєморозуміння з ініціативи видавництв та редакцій було створено кілька робочих комісій по напряму видань. Пропозиції цих комісій були ретельно розглянуті у Міністерстві зв'язку і повністю враховані.

Досягнуто домовленості проводити передплату, як і раніше, на рік максимально, а також встановити одну передплатну ціну. Про строки початку передплати буде повідомлено через засоби масової інформації після укладення договорів з видавцями (редакціями) на розповсюдження».

Хто винуватець безладдя?

Прочитав в одному з березневих номерів вашої газети оголошення про продовження передплати на «Голос України». А на пошті в списку газет для передплати його не було. Я опинився в дурному становищі, на пошті мене висміяли: «хай живе». Це в Криму, де на все українське кидаються, як бик на червоне. Хто ж винен у такому безладді?

Н. МИХАЙЛОВ.

Сонячне
Сімферопольського району.

Не читають, бо нічого читати

За час перебування в санаторії в Ялті я не змогла купити жодного примірника «Голосу України». Мені пояснювали, що ялтинський «Союздрук» вроздріб цю газету не замовляє. Дуже шкодую, що в Ялті її не читають, зате будь-яку російську газету можна купити завжди. Пояснення такої ситуації тим, що українські газети ніхто не читає, дурниця. Як їх можна читати, коли в кіосках «Союздруку» немає жодної.

Ганна ШЕПЕТЮК.

Воскресінка
Коломийського району
Івано-Франківської області.

Чекаю, як самого дня

Шановна редакціє! Я передплатив україномовний варіант «Голосу України», але він чомусь надходить російською мовою, та і його одержую на другий чи й на четвертий день. Ми ж чекаємо газети щодня, як і самого дня, а вони надходять з такою затримкою. То чи можемо миритися нам, передплатникам, з такою доставкою газети? Зверніть же, врешті, увагу на таке неподобство!

Ф. ГИЧКО.

Харків.

«Я працюю в колгоспі доаркою. У мене п'ятеро дітей. Старшій доньці 19 років, а меншій — 5. Читала в газеті, що жінки, які працюють в сільському господарстві і мають п'ятеро і більше дітей, йдуть на пенсію незалежно від віку і стажу. Роз'ясніть, будь ласка, чи маю я зараз право на пенсію за віком?» — запитує О. Тимошенко з Попільнянського району на Житомирщині.

Юридична консультація

ПЕНСІЇ ЗА ВІКОМ БАГАТОДІТНИМ ЖІНКАМ

Справді, згідно з пунктом «ж» ст. 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» жінки, які працюють у сільськогосподарському виробництві та виховали п'ятеро і більше дітей, мають право на пенсію за віком, незалежно від віку і трудового стажу, в порядку, що визначається Кабінетом Міністрів України.

Постановою від 16 травня 1992 року № 244 Кабінет Міністрів України встановив, що жінкам, які працюють у сільськогосподарському виробництві та виховали п'ятеро або більше дітей до 14-річного віку, в тому числі усиновлених, пенсії на пільгових умовах призначаються незалежно від віку та наявного трудового стажу (пункт 1).

Право на пенсію на пільгових умовах мають жінки, які зайняті на постійній роботі у сільськогосподарському виробництві у колгоспах, державних господарствах, міжгосподарських підприємствах, кооперативах, орендних колективах, а також у селянських (фермерських) та інших господарствах незалежно від форм власності та господарювання.

Обчислення заробітку, призначення та виплата таких пенсій проводиться відповідно до чинного законодавства (пункт 2).

Отже, зараз права на пенсію за віком ви не маєте.

Семен **КАРЛИЦЬКИЙ,**
юрист.



Брокерська фірма Товариства з обмеженою відповідальністю "КОМЕРЦІЙНІ СИСТЕМИ"

ПАНОВЕ!

Ми за карбованці у найкоротший термін придбаємо для Вас:

- ліс і пиломатеріали;
- офісні або побутові меблі;
- сталь, алюміній, чавун та інші вироби з металів;
- автомашини вітчизняні та імпортні будь-яких марок: нові або ті, що були в експлуатації;
- сантехнічні вироби;
- полістирол, поліетиленову плівку та іншу хімічну продукцію;
- верстати, обладнання;
- нерухомість,

а також тисячі найменувань інших потрібних Вам предметів, які виставлено на торгах найбільшої з українських бірж — Українській Універсальній Товарній Біржі, а також Українській біржі нерухомості, Українській столичній біржі.

У НАС НЕМАЄ ПРОБЛЕМ, ПАНОВЕ! ЇХ НЕ БУДЕ І У ВАС!

Для Вас ми працюємо без вихідних!
FAX: 224-43-20



Телефони у Києві
224-42-17
224-75-68
224-14-98



БАНКЕТ! САУНА! УЖИН! ТЕННИСНЫЕ КОРТЫ! ДЕНЬ РОЖДЕНИЯ! ДОМИКИ ДЛЯ ПРОЖИВАНИЯ!

Экскурсии на катерах и теплоходах с комплексом всех услуг по Вашим маршрутам и пожеланиям предлагает

ТОРГОВЫЙ ДОМ «ВЭМА»!

Цены ниже рыночных! Для первых клиентов — скидка 15%.

Легкая музыка, яркое солнце или лунная ночь в уединенных уголках Днепра в дружеском кругу —

ЭТО НЕЗАБЫВАЕМО!!!

Контактные телефоны:
228-44-68 круглосуточно
417-69-63 после 20.00

ВК «СКІФ» пропонує для реалізації підприємствам, кооперативам і приватним особам обладнання для збирання бджолиної отрути. Оригінальна конструкція, зручність у роботі, ціни нижче за ринкові.

Наша адреса: 270901, Одеська обл., м. Іллічівськ, вул. 60 років СРСР, 15, ВПУ-22, ВК «СКІФ».

Телефон: (048-68) 6-00-56.

ЗАПОРОЖСКИЙ АВТОМОБИЛЬНЫЙ ЗАВОД

предлагает частным лицам, предприятиям, организациям автомобили ЗАЗ-968М и «Пикап» ЗАЗ-968МП по договорным ценам.

Покупка автомобиля — выгодное вложение денег. Неприхотливость, простота, надежность в эксплуатации — основные достоинства автомобиля.

Поставка в соответствии с договором после оплаты со спецавтоцентров ПО «АвтоЗАЗ» в регионах СНГ.

Контактный телефон службы маркетинга ПО «АвтоЗАЗ»: (0612) 69-46-10.



«ПЕЖО» дає вам статус, надійність, впевненість, а також свідчить про ваш бездоганний смак.

Генеральний імпортер *«Ілта Трейд Файненс С. А.»* продає зі складів у Києві та здійснює поставку за індивідуальними замовленнями легкових автомобілів і мікроавтобусів «ПЕЖО», забезпечує їх гарантійне та післягарантійне обслуговування.

За бажаннями замовника автомобілі та мікроавтобуси можуть обладнуватися дизельними або карбюраторними двигунами.

Оплата у ВКВ, обслуговування — за карбованці.

Телефон у Києві: (044) 229-44-09.



Переробка м'яса — вигідний бізнес!

У ньому вам посприяє УНІВЕРМАГ «ЛЬВІВ»,

який постачає, встановлює і бере на гарантійне обслуговування

ВИСОКОТЕХНОЛОГІЧНЕ ОБЛАДНАННЯ ФІРМИ «ТЕХМАС».

1,5 тонни ковбасних виробів за зміну ви зможете випускати всього на 300 $м^2$ площі (у тому числі побутові й складські приміщення).

Обладнання дозволяє виробляти: ковбаси варені, копчені й напівкопчені, з курячого м'яса, мисливські сосиски, рулети, філейки тощо.

Оплата обладнання і послуг — у купонах, карбованцях, ВКВ, а також через товарообмін.

ЗАПРОШУЄМО ОЗНАЙОМИТИСЯ ІЗ ВЗІРЦЯМИ ОБЛАДНАННЯ Й РОБИТИ ЗАМОВЛЕННЯ!

Адреса: м. Львів, вул. Княгині Ольги, 106, універмаг «Львів», зал № 14.

Телефони для довідок: (0322) 63-63-33, 65-16-14 з 10-ї до 18-ї години щодня, крім суботи і неділі.

Агентство «ІРА» (Львів).

ФІРМІ «TIME-WORK» ПОТРІБНІ

на роботу в Люксембурзі, ФРН, Франції, Швейцарії, Австрії, Голландії, Бельгії будівельники, обслуговуючий персонал ресторанів, прибиральниці. Запрошуються повнолітні чоловіки і жінки. Оплата за домовленістю.

Довідки по контактному тел. 519-54-48 в м. Києві.

скиф — софт

Комплекс программ для ПЭВМ

«БАНК И КАССА»

Система осуществляет:
— печать плат. документов без использования бланков;
— формирование журналов-ордеров «Банк», «Касса», «Подотчетные лица», «Дебиторы и кредиторы».

Возможна поставка полного комплекса бухгалтерского учета на ПЭВМ.

Звоните по тел.: (044) 416-14-88, 416-20-58.

ЗРУШЕНЬ НЕ СПОСТЕРІГАЄТЬСЯ

Хокей

Минуло майже чотири місяці з того дня, як вихованці хокейної СДЮШОР «Сокіл» (Київ) разом із тренерами й батьками пікетували Верховну Раду України. На цей крок юні спортсмени та вихователі пішли через те, що над їхнім закладом нависла загроза. Зросли ціни на енергоносії, вартість льоду збільшилася в 40(!) разів і становить тепер три тисячі карбованців на годину. Відтак річний бюджет школи підскочив до десяти мільйонів. Звісно, таку суму профспілки Києва, які патронують заклад, виділити не в змозі.

Отож, хокейна школа загнана в кут, вирватися з якого практично неможливо.

Невдовзі після пікетування Комісією Верховної Ради у справах молоді було організовано нараду, в якій взяли участь представники міністерств, відомств, тренери. Говорили про долю дитячого спорту в Україні. Навіть запропонували організувати телемарафон, який допоміг би справі. Зрозуміло, було й багато всіляких обіцянок поліпшити ситуацію.

— Чи сталися якісь зрушення відтоді? — запитав директора СДЮШОР «Сокіл», заслуженого тренера України Валентина УТКІНА.

— Ніяких. Вірніше, ситуація ще значно погіршилася. Керівники міськпрофради запропонували нам розпустити школу на липень-серпень, а тренерів відправити у відпустку... за власний рахунок. А це значить — позбавити дітей можливості відновитися після важкого навчального року і тривалого спортивного сезону, а ще — підготуватися до нових стартів. До речі, юнацька та молодіжна збірні України, які візьмуть участь вже незабаром у чемпіонатах світу та Європи, комплектуються практично з самих наших вихованців. Як бачите, йдеться і про міжнародний престиж нашої держави.

Інший момент: якщо ми випустимо на вулицю 500 хлопчиків, які мають, зрозуміло, різний рівень виховання, то ця акція, гадаю, не поліпшить криміногенної ситуації в Києві.

— А чи є гарантія, що через два місяці матимете лід і навчально - тренувальний процес піде нормальним шляхом?

— Мене запрошували на розмови до Міністерства у справах молоді і спорту. Допомогти не відмовляли, але і конкретного нічого так і не сказали. Запропонували чекати...

Тим часом обстановка в нашому колективі, як кажуть, пожежна. Переживають діти і їхні батьки, хвилюються тренери. Адже намарне може піти вся їхня багаторічна робота. Наша школа створювалася десятиріччями в муках, вийшла в передові, має великий авторитет в Європі. Тут виросли чемпіон Олімпійських ігор Олексій Житник, чемпіон світу Дмитро Христич, який став зіркою НХЛ, ціла група відмінних майстрів. І от саме існування нашого закладу поставлене під загрозу. Кілька днів тому до мене зайшли двоє наших тренерів з числа найкращих і поклали заяви про звільнення. Люди змучилися невизначеністю. А тут їх кличуть попрацювати до країни, де черг не зустрінеш, а полуниці, помаранчі та банани на столі цілий рік. Шкода, що в нашій країні не знають істинної ціни своїм фахівцям. І не тільки в спорті...

— Цікаво, а як керівники дорослого «Сокола» реагують на цю ситуацію?

— Клуб нещодавно знайшов собі спонсора, а про нас і не думає. Виникає парадоксальна ситуація: тренери команди майстрів говорять, що їхній колектив без школи загине, але підтримати нас, схоже, не збираються.

Користуючись нагодою, хотів би ще раз звернути увагу громадськості на катастрофічну ситуацію, в якій опинився дитячий спорт в Україні. Люди добрі, підрубується ж коріння нашого генофонду...

Розмову вів Віктор БРАНИЦЬКИЙ.



Юні гімнастки. Фото Миколи БОЧКА.

ПРИЗ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Завершується перший в нашій незалежній державі футбольний сезон. За підсумками національного чемпіонату ряд фірм, організацій, редакцій газет встановили індивідуальні та командні призи.

Наша газета встановила перехідний приз для клубу, який делегує найбільше гравців до національної збірної України.

Поки на нього претендує одеський «Чорноморець», сім футболістів якого виступали в національній команді проти угорців. Чотирьох делегувало київське «Динамо», двох — «Шахтар» (Донецьк) і одного — «Дніпро» (Дніпропетровськ).

А підсумки підіб'ємо після того, як збірна України повернеться з турне по США і Сальвадору. Тоді й визначиться володар спеціального призу і 35-ти тисяч карбованців.

ЛЬВІВ І ЗАПОРІЖЖЯ — В ЧЕКАННІ

20 і 21 червня стануть відомими: спершу володарі бронзових медалей (матч пройде в Запоріжжі), а наступного дня (у Львові) — золотих і срібних нагород першого національного чемпіонату України з футболу.

Як повідомив редакцію прес-аташе матчів, журналіст Олександр Липенко, в обох містах клуби «Металург» і «Карпати», обласні та міські Ради народних депутатів роблять все, щоб спортивне свято стало реальністю.

У Львові ще минулого четверга було продано 15 тисяч квитків на стадіон «Україна». Взагалі, на цій арені очікується аншлаг. Виявили бажання побувати на головному матчі чемпіонату не тільки кияни, мешканці Львівщини, а й представники сусідніх областей: Івано-Франківської, Рівненської, Тернопільської, Закарпатської, Чернівецької.

Столична газета «Киевские ведомости» встановила спеціальний приз футболістові, який заб'є перший гол в львівській зустрічі.

О 15.30 на стадіоні «Україна» відбудеться акредитація журналістів і прес-конференція. Початок зустрічі о 17.00.

Віктор ОБОЛОНЧУК.

З ПОТОКУ ПОВІДОМЛЕНЬ

ШАХИ. На Всесвітній шаховій олімпіаді, яка проходить у Манілі, зіграно сім турів. Лідер чоловічого турніру команда Росії переграла спортсменів США — 3,5:0,5. До речі, лідер росіян, чемпіон світу Каспаров, на 42-у ході, переміг Камського.

Збірна України в цьому ж турі взяла гору над шахістами Болгарії — 3:1. У збірної Росії 22,5 очка, Нідерландів — 19, України, Грузії, Узбекистану — по 18,5.

У жінок лідирує команда України — 15,5 очка (2 партії відкладено). Далі: Грузія — 15, Німеччина і США — по 14.

ФІГУРНЕ КАТАННЯ. У Парижі пройшов черговий чемпіонат світу серед професіоналів. Олімпійський чемпіон Альбервілля Віктор Петренко (Україна) здобув найвищий титул, випередивши Петра Барну з Чехо-Словаччини, канадця Брайяна Орсера і Олександра Фадєєва (Росія).

ЛЕГКА АТЛЕТИКА. Як відомо, черговим рекордом світу завершився виступ українського стрибуна з жердиною Сергія Бубки на змаганнях у місті Діжоні (Франція). Подробиці такі. Лише три спроби знадобилося Сергієві, щоб узяти висоту 6 метрів 11 сантиметрів. Це 14-й світовий рекорд Бубки на відкритому повітрі (і 30-й, якщо рахувати й зимові).

ФУТБОЛ. Генеральним спонсором фінальних матчів чемпіонату України, які пройдуть у Запоріжжі (20 червня) і Львові (21 червня), став акціонерно-комерційний банк «Аваль» (голова правління Ф. Шпик).

Футбол, чемпіонат Європи

ОДНІ ЗАГУБИЛИ, ІНШІ — ЗНАЙШЛИ...

ШОТЛАНДІЯ — НІМЕЧЧИНА. 0:2 (0:1). Рефері Г. Гуталс (Бельгія).

ШОТЛАНДІЯ: Горам, Гаф, Макстей, Мелпас, Маккойст (Галлахер, 71), Макклейр, Дюр'є, Макферсон, Маккіммлі, Макколл, Макаллістер.

НІМЕЧЧИНА: Ільгнер, Бреме, Колер, Бінц, Бухвальд, Меллер, Хесслер, Рідле (Ройтер, 66, Шульц, 73), Заммер, Еффенберг, Клінсман.

ГОЛИ: Рідле (30), Еффенберг (47). Попереджені Хесслер і Макколл.

СНД — НІДЕРЛАНДИ. 0:0. Рефері П. Міккельсен (Данія).

СНД: Харін, Чернишов, Онопко, Цвейба, О. Кузнецов, Алейников (Д. Кузнецов, 57), Канчельскіс, Юран (Кир'яков, 65), Михайличенко, Добровольський, Коливанов.

НІДЕРЛАНДИ: Брекелен, ван Арле, Куман, ван Тіггелен, Рейкаард, Воутерс, Вітчге, Бергкамп (Віскааль, 81), Гулліт (ван т'Схіп, 72), ван Бастен, Рой.

Попереджені Цвейба, Куман, Воутерс.

	І	В	Н	П	М	О
Німеччина	2	1	1	0	3—1	3
Нідерланди	2	1	1	0	1—0	3
СНД	2	0	2	0	1—1	2
Шотландія	2	0	0	2	0—3	0

— Перемога німецьким футболістам далася, як кажуть, із кров'ю в прямому розумінні слова, — коментує хід чемпіонату Європи в другій підгрупі заслужений майстер спорту Анатолій КОНЬКОВ. — Ройтер і Бухвальд, мов фронтові бійці, залишили поле з перев'язаними головами. Отож останні хвилин десять вихованці Берті Фогтса змушені були грати вдесятьох.

У цілому ж матч мені сподобався. Змагалися справжні чоловіки, класні й мужні спортсмени. Дії шотландців були надто емоційними. Тому вони й не скористалися, як на мене, кількома чудовими нагодами забити гол.

— А що скажете про поєдинок наших зі збірною Нідерландів?

— Треба ж нарешті дозволити людям пограти в футбол і не заважати (усміхається). А якщо серйозно, то і цей поєдинок був цікавим. Моментами наша команда демонструвала хорошу, добротну гру. Але будемо відверті: ініціативою більше володіли суперники.

Оборона збірної СНД і особливо воротар Дмитро Харін діяли і рішуче, і грамотно, і сміливо. Чого не можна сказати поки що про атаку. Щоправда, гра дещо пожвавішала з появою на полі Кир'янова, який тяжіє до дриблінгу, швидкого обігрування. Але він не мав належної підтримки від партнерів. І взагалі, важко вимагати щось від людини, яка перебувала на полі якихось 10—15 хвилин в кінці зустрічі.

Одне слово, можна резюмувати так: СНД — знайшла очко, а голландці — втратили його...

Віктор ГЕНЧУК.

НОВИНИ БАСКЕТБОЛУ

Минулого понеділка після досить тривалого турніру з Іспанією та Бразилією повернувся додому київський «Будівельник». Нагадаємо, що підопічні З. Хромаєва, посилені своїми колишніми одноклубниками, «німцем» А. Підковировим і «поляком» Ю. Косенком, а також київськими армійцями І. Молчановим та В. Пудзиреєм — виграли у країні Олімпіади-92 всі п'ять матчів, у тому числі й збірної Іспанії в другій додатковій п'ятихвилинці — 109:103.

У Бразилії чемпіони України 92 перемогли збірні Аргентини (97:94) й Уругваю (98:86) і чотири рази поступилися перед збірною Бразилії з рахунками — 94:98, 89:99, 102:117, 107:115.

Ці матчі, за словами З. Хромаєва, неабияк підняли авторитет баскетболу України на міжнародній орбіті.

ЗАСНОВНИК — ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047 Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-89-61, 441-89-46; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-44.

Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.

Рукописів не повертаємо.

За точність викладених фактів відповідальність несе автор.

Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Головний редактор Сергій ПРАВДЕНКО.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Індекс 60955. Загальний тираж 419346.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Зам. 0311112

1 2 3 4 5 6 7 8 9